

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

Τίτλος διπλωματικής:

«Αξιολόγηση του ν. 4412/2016 περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών, ως φορέα υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις και ανάδειξη του επιπέδου αξιοποίησης των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής & επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.)»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΟΥΛΙΑΣ
(ΑΜ 3033202105134)

Επιβλέπων Καθηγητής: ΝΙΚΗΤΑΣ-ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ

Οκτώβριος 2022

UNIVERSITY OF PELOPONNESSE
Department of Political Studies and International Relations
UNIVERSITY OF PIRAEUS
Department of Business Administration
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE
Department of Economics

Interuniversity Interdepartmental
Master Program in
«Local and Regional Government and Development»

Thesis Title

«Evaluation of Law 4412/2016 on Public Contracts for Works, Studies, Supplies and Services, as an implementation entity of the national strategy for public contracts and designation the level of utilization of modern information and communication technologies (IT)»

PANAGIOTIS TZOULIAS
(AM 3033202105134)

Supervisor: NIKITAS – SPIROS KOYTSOUKIS

October 2022

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την στήριξη της.

Ευχαριστώ τον καθηγητή μου κ. Κουτσούκη, για την βοήθειά του στην συγγραφή της εργασίας.

Επίσης θέλω να ευχαριστήσω όσους με παρότρυναν για την παρακολούθηση του μεταπτυχιακού προγράμματος, τους καθηγητές και τους συμφοιτητές μου για τις γνώσεις που αποκόμισα και τις όμορφες στιγμές που περάσαμε μαζί.

Τέλος ευχαριστώ πολύ όσους μου παρείχαν την βοήθειά τους για την συγγραφή της παρούσας.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με την παρούσα δήλωση:

1. Δηλώνω ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η διπλωματική εργασία που σας καταθέτω αποτελεί προϊόν δικής μου πνευματικής προσπάθειας, δεν παραβιάζει τα δικαιώματα τρίτων μερών και ακολουθεί τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα επιστημονικής συγγραφής, τηρώντας πιστά την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
2. Οι απόψεις που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη του συγγραφέα και ο επιβλέπων, οι εξεταστές, το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δεν υιοθετούν κατ' ανάγκη τις εκφραζόμενες απόψεις ούτε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Ο δηλών

Παναγιώτης Τζούλιας

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει ως αντικείμενο την αξιολόγηση του νόμου 4412/2016 που αποτελεί προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των κοινοτικών οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Αναδεικνύεται η σπουδαιότητα των δημόσιων συμβάσεων ως εργαλείο άσκησης οικονομικής, κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής και παρουσιάζεται η εθνική στρατηγική στον τομέα αυτό.

Η εργασία αναδεικνύει τον ν. 4412/2016 ως φορέα υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και απλούστευσης των διαγωνιστικών διαδικασιών, ενίσχυσης του ανταγωνισμού, στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στήριξης της καινοτομίας και της πράσινης ανάπτυξης, του ψηφιακού μετασχηματισμού και της υπηρέτησης κοινωνικών και περιβαλλοντικών σκοπών.

Το κεντρικό ερώτημα της εργασίας αφορά εάν μετά από έξι (6) χρόνια εφαρμογής του ν. 4412/2016 επιτεύχθηκαν οι στόχοι που ετέθησαν από αυτόν και κατά πόσο το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων βελτιώθηκε ή μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω μέσα από την αξιοποίηση της σύγχρονης Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Στο τέλος της εργασίας, παρουσιάζονται προτάσεις βελτίωσης και ανασχεδιασμού των διαδικασιών ώστε να επιτευχθεί η εφαρμογή της αρχής «Μόνο Άπαξ» και διαχείρισης ολόκληρου του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων, αξιοποιώντας την διαλειτουργικότητα των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων και την ενσωμάτωση νέων τεχνικών και εργαλείων.

Abstract

The subject of this research is the evaluation of Greek law 4412/2016 which was compiled according to the European directives 2014/24/EU and 2014/25/EU of Public Procurement.

It demonstrates the importance of Public Procurement as a policy instrument directly relevant to Financial, Social Policy and Growth and it also reveals the national strategy on the procurement.

The paper targets to show the importance of law 4412/16 towards the national strategy for the public procurement and the simplification of competitive procedures. The law also increases the competition, the support of small and medium sized enterprises, the innovation and green development, digital transformation and attends on social and environmental purposes.

The main question is if, by using the law 4412/2016 for six (6) years its main targets will be accomplished and how much the public procurement system can be improved through the usage of current information and communication technology (IT).

In conclusion, improvement proposals are presented in order to remake the procedures to achieve the “ONE TIME” principle and the digital fulfillment of the public procurement’s life cycle, by using the interoperability of various digital systems and the integration of new techniques and tools.

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Αριθμός	Τίτλος Διαγράμματος	Σελίδα
3.1	Εθνική Στρατηγική περιόδου 2016-2020	14
3.2	Εθνική Στρατηγική περιόδου 2021-2022	15

Κατάλογος Πινάκων

Αριθμός	Τίτλος Πίνακα	Σελίδα
3.1	Στρατηγικές κατευθύνσεις περιόδου 2021-2025	16

Κατάλογος Εικόνων

Αριθμός	Τίτλος Εικόνας	Σελίδα
5.1	Διαδικτυακή πύλη «Προμηθεύς»	28
5.2	Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ Προμήθειες –Υπηρεσίες	29
5.3	Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ Έργα –Μελέτες	29
5.4	Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ	31
5.5	Ε.Ε.Ε.Σ	32
5.6	Εφαρμογή Tenders Electronic Daily –TED	33
5.7	Διαύγεια	34
5.8	Σύστημα πιστοποίησης ψηφιακών υπογραφών	35
5.9	Κόμβος Διαδικτυακών Υπηρεσιών gonHUB	35
5.10	Εφαρμογή Ηλεκτρονικού Τιμολογίου	36
5.11	Πληροφοριακό σύστημα «Ίριδα»	37

Πίνακας Περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Εισαγωγή.....	1
1.1 Αντικείμενο της εργασίας	1
1.2 Σκοπός της εργασίας	1
1.3 Δομή της εργασίας	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Δημόσιες Συμβάσεις	3
2.1 Εισαγωγή.....	3
2.2 Ορισμός της Δημόσιας Σύμβασης	3
2.3 Η σημασία των Δημοσίων Συμβάσεων.....	3
2.4 Η Εξέλιξη των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση	4
2.4.1 Μεταρρυθμίσεις των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	5
2.5 Η Εξέλιξη των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ελλάδα.....	7
2.5.1 Μεταρρυθμίσεις των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ελλάδα	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Εθνική Στρατηγική στον Τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων	12
3.1 Εισαγωγή.....	12
3.2 Εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις	12
3.2.1 Εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020	12
3.2.2 Εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις 2021-2025	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Νόμος 4412/2016 & Εθνική Στρατηγική στις Δημόσιες Συμβάσεις.....	17
4.1 Εισαγωγή.....	17
4.2 Παρουσίαση του ν. 4412/2016 (Προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)	17
4.3 Οι σημαντικότερες καινοτομίες και μεταρρυθμίσεις του νόμου 4412/2016 και η εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις Δημόσιες Συμβάσεις.....	26
5.1 Εισαγωγή.....	26
5.2 Συστήματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), που συμμετέχουν στις Δημόσιες Συμβάσεις	26
5.2.1 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ - ΕΣΗΔΗΣ)	26

5.2.1.1 Διαδικτυακή πύλη «Προμηθεύς»	27
5.2.1.2 Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)	29
5.2.1.3 Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ).....	30
5.2.1.4 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβαση (ΕΕΕΣ)	31
5.2.2 Επιπλέον συστήματα ΤΠΕ που εμπλέκονται στις δημόσιες συμβάσεις:	32
5.2.2.1 Εφαρμογή Tenders Electronic Daily (TED).....	32
5.2.2.2 Πληροφοριακό σύστημα «Διάγεια»	34
5.2.2.3 Πληροφοριακό σύστημα πιστοποίησης ψηφιακών υπογραφών.	34
5.2.2.4 Κόμβος Διαδικτυακών Υπηρεσιών govHUB.....	35
5.2.2.5 Εφαρμογή Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης	36
5.2.2.6 Πληροφοριακό σύστημα «Ίριδα».....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Μεθοδολογία Έρευνας – Παρουσίαση Ευρημάτων	38
6.1 Εισαγωγή.....	38
6.2 Μεθοδολογία Έρευνας.....	38
6.3 Παρουσίαση Ευρημάτων	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Συμπεράσματα – Προτάσεις - Ανακεφαλαίωση	44
7.1 Εισαγωγή.....	44
7.2 Συμπεράσματα	44
7.3 Προτάσεις.....	46
7.4 Ανακεφαλαίωση.....	49
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Εισαγωγή

1.1 Αντικείμενο της εργασίας

Στην παρούσα εργασία θα ασχοληθούμε με τον νόμο 4412/2016 (Φ.Ε.Κ.147/Α΄/08-08-2016) ο οποίος αποτελεί προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των κοινοτικών οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Εξετάζεται το επίπεδο εναρμόνισης του ελληνικού θεσμικού πλαισίου στις απαιτήσεις του αντίστοιχου ευρωπαϊκού σε συνδυασμό με τον βαθμό υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις.

Επίσης στην εργασία περιλαμβάνονται προτάσεις για την βελτίωση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, κυρίως μέσω της αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων που παρέχουν οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

1.2 Σκοπός της εργασίας

Σκοπός της εργασίας είναι η αξιολόγηση του ν. 4412/2016 ως εργαλείο εκσυγχρονισμού του συστήματος δημοσίων συμβάσεων και επίλυσης των προβλημάτων και παθογενειών που χαρακτήριζαν το προγενέστερο θεσμικό πλαίσιο.

Εξετάζεται ο βαθμός αποδοτικότητας - αποτελεσματικότητας των νέων διαδικασιών και τα οφέλη που αποκόμισαν τα εμπλεκόμενα μέρη (αναθέτουσες αρχές, οικονομικοί φορείς).

Επίσης αξιολογείται ο ν. 4412/2016 ως φορέας υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις και αναδεικνύονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από την εφαρμογής του.

Η εργασία εστιάζει στον τρόπο αξιοποίησης των ΤΠΕ, καθώς αποτελούν βασική προτεραιότητα του δεύτερου πυλώνα εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2021-2025, ως εργαλείο εκσυγχρονισμού του συστήματος σύναψης των δημοσίων συμβάσεων.

Στο τέλος της εργασίας, έχοντας εντοπίσει τα σημαντικότερα σημεία δυσλειτουργίας της υφιστάμενης κατάστασης, θα παρουσιασθούν προτάσεις βελτίωσης των διαδικασιών μέσω της πλήρους διαλειτουργικότητας των ΤΠΕ.

1.3 Δομή της εργασίας

Η παρούσα εργασία αποτελείται από **επτά (7)** κεφάλαια.

Στο **πρώτο κεφάλαιο** πραγματοποιείται η εισαγωγή στο αντικείμενο της εργασίας και τίθενται ο σκοπός και οι επιδιωκόμενοι στόχοι.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** δίνεται ο ορισμός των δημοσίων συμβάσεων, η συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη και εκτίθενται οι διαχρονικές μεταρρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** παρουσιάζονται οι κυριότεροι στόχοι της εθνικής στρατηγικής που έχουν υιοθετηθεί από την Ελλάδα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Ειδικότερα παρουσιάζεται η εθνική στρατηγική της περιόδου 2016-2020 και της περιόδου 2021-2025.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** γίνεται συνοπτική παρουσίαση του ν. 4412/2016 και οι σημαντικότερες καινοτομίες και μεταρρυθμίσεις που επέφερε στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ενώ γίνεται η συσχέτιση του νόμου με την εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις.

Στο **πέμπτο κεφάλαιο** πραγματοποιείται η παρουσίαση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων.

Στο **έκτο κεφάλαιο** περιγράφεται η μεθοδολογία της έρευνας και εκτίθεται τα ευρήματα της, που αφορούν τον βαθμό επίτευξης των στόχων που τέθηκαν από την εφαρμογή του ν. 4412/2016.

Στο **έβδομο κεφάλαιο** αξιολογούνται τα ευρήματα της έρευνας, εξάγονται τα σχετικά συμπεράσματα, δίνονται προτάσεις βελτίωσης των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και πραγματοποιείται γενική ανακεφαλαίωση της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Δημόσιες Συμβάσεις

2.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό δίνεται ο εννοιολογικός προσδιορισμός των δημοσίων συμβάσεων και η σημασία τους για την οικονομική ανάπτυξη των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης παρουσιάζονται οι διαχρονικές προσπάθειες εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων.

2.2 Ορισμός της Δημόσιας Σύμβασης

«Σύμβαση είναι η νομική πράξη, η οποία καταρτίζεται μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλομένων με τη σύμπτωση της δήλωσης της βούλησής τους, για τη δημιουργία μιας νομικής κατάστασης, που αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων και των σκοπών που επιδιώκουν» (Σπηλιωτόπουλος Ε., 2011)

Ο όρος «δημόσια σύμβαση», αποτελεί νομικό όρο που προέρχεται από το διεθνές οικονομικό δίκαιο και εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία μέσω του κοινοτικού δικαίου.

Στην οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με τον ν. 4412/2016, δίνεται ο ακόλουθος ορισμός της «δημόσιας σύμβασης» : «Ως δημόσιες συμβάσεις και ως συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών»¹.

2.3 Η σημασία των Δημοσίων Συμβάσεων

Οι δημόσιες συμβάσεις αποτελούν σημαντικό εργαλείο άσκησης οικονομικής, κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η σπουδαιότητα των δημοσίων συμβάσεων αναδεικνύεται από πλήθος πηγών^{2,3,4,5}, από τις οποίες προκύπτει ότι η αξία των δημοσίων συμβάσεων κατά την τελευταία επταετία κυμάνθηκε σε ετήσια

¹ Άρθρο 2 του ν. 4412/2016

² Αιτιολογική έκθεση του ν. 4412, σελίδα 1

³ Ανακοίνωση “Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 3/10/2017”

⁴ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελ 36

⁵ Έκθεση “Christina Ratcliff/Barbara Martinello/ Kevin Paul Kaiser 12/2021”

βάση μεταξύ 14% - 18% των δαπανών του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μάλιστα σε ορισμένα κράτη μέλη του Ο.Ο.Σ.Α. οι δαπάνες αυτές έφθασαν το 20% του ΑΕΠ⁶.

Οι δημόσιες συμβάσεις αποτελούν ισχυρό εργαλείο ανάπτυξης και η διάθεση των κρατικών δαπανών με τρόπο αποδοτικό, βιώσιμο και στρατηγικό, μπορεί να αποφέρει μέγιστα αποτελέσματα στην εθνική οικονομία, ιδιαίτερα στην παρούσα περίοδο δημοσιονομικής λιτότητας και οικονομικών προβλημάτων, για τα περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αξία των δημοσίων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται ετησίως στο ποσό των δύο (2) τρις ευρώ, επομένως η καλύτερη αξιοποίηση τους, μπορεί να εξασφαλίσει σημαντική εξοικονόμηση πόρων ώστε να διατεθούν στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής ή στην χρηματοδότηση επιπλέον αναγκαίων επενδύσεων.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», θεσπίστηκαν διαδικασίες που θα εξασφαλίζουν την δυνατότητα στα εμπλεκόμενα μέρη (αναθέτουσες αρχές – οικονομικούς φορείς) να συμμετέχουν σε διαφανείς και ανταγωνιστικές διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη σχέση ποιότητας προς τιμή ("value for money")⁷.

Επιπλέον ο τομέας των δημοσίων συμβάσεων συμβάλει στην δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, στηρίζοντας την καινοτομία, την πράσινη ανάπτυξη, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις τοπικές οικονομίες ενώ ταυτόχρονα υπηρετεί κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς σκοπούς όπως είναι η κυκλική οικονομία.⁸

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζοντας την σπουδαιότητα των δημοσίων συμβάσεων, προέβη στην αναθεώρηση των προϋπάρχοντων οδηγιών και στην έκδοση νέων, που στόχο είχαν τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου, εισάγοντας νέες διαδικασίες που προάγουν τον ανταγωνισμό και την διαφάνεια στις δημόσιες συμβάσεις.

2.4 Η Εξέλιξη των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο τομέας των δημοσίων συμβάσεων απασχόλησε την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) από τη δεκαετία του 1960, με την έκδοση σειράς κανονιστικών πράξεων.

⁶ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελίδα 6

⁷ Αιτιολογική Έκθεση ν. 4412/2016, σελίδα 2

⁸ Ανακοίνωση "Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της 3/10/2017"

Η ουσιαστικότερη αντιμετώπιση του ζητήματος ήταν η έγκριση τεσσάρων οδηγιών (οδηγίες 92/50/ΕΟΚ, 93/36/ΕΟΚ, 93/37/ΕΟΚ και 93/38/ΕΟΚ). Οι οδηγίες αυτές το 2004, συγχωνεύθηκαν στην οδηγία 2004/18/ΕΚ (που αφορούσαν τις συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων) και στην οδηγία 2004/17/ΕΚ (που αφορούσαν τους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών).

Στην συνέχεια, εκδόθηκε η οδηγία 2009/81/ΕΚ που αφορούσε την θέσπιση κανόνων για την προμήθεια αμυντικού εξοπλισμού.

Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, οδήγησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν μια δεκαετία αργότερα, νέες δέσμες μέτρων.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω πρωτοβουλιών ήταν η έκδοση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (για τις δημόσιες προμήθειες) και της οδηγίας 2014/25/ΕΕ (για τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος και της ενέργειας), οι οποίες αντικατέστησαν τις οδηγίες 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ, αντίστοιχα. Επιπλέον εκδόθηκε η οδηγία 2014/23/ΕΕ (για τις συμβάσεις παραχώρησης).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στην συνέχεια ανάλαβε πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη κοινής στρατηγικής στον τομέα των ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων, στοχεύοντας στην πλήρη εφαρμογή τους από τα κράτη μέλη έως τα μέσα του 2016, προχωρώντας και στο επόμενο βήμα που είναι η ηλεκτρονική τιμολόγηση.

Σε συνέχεια των ανωτέρω πρωτοβουλιών, στις 16 Απριλίου 2014 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν την οδηγία 2014/55/ΕΕ που αφορά την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2022)⁹.

2.4.1 Μεταρρυθμίσεις των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι δημόσιες συμβάσεις αναγνωρίστηκαν ως βασικό εργαλείο για την δημιουργία έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, με την βέλτιστη αξιοποίηση των δημοσίων πόρων, οδηγώντας στην αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών, ώστε να αυξηθεί η αποδοτικότητα των δημοσίων δαπανών.

Κοινή διαπίστωση ήταν η έλλειψη ανοικτού, επαρκούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού γεγονός που λειτουργούσε ως τροχοπέδη στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, η οποία αποτελούσε και τον τελικό στόχο δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁹<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/34/>

Για τον σκοπό αυτό, κρίθηκε αναγκαίο να αναληφθούν δράσεις αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ, ώστε να επιτευχθεί η αύξηση της αποδοτικότητας των δημόσιων δαπανών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχοντας ως στόχο την αντιμετώπιση φαινομένων παράβασης των κανόνων που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, εκ μέρους των αναθετουσών αρχών, εξέδωσε την οδηγία 2007/66/ΕΚ, διαμορφώνοντας ένα σύστημα αξιολόγησης και παροχής έννομης προστασίας το οποίο ενσωματώθηκε στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ.

Οι οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, βασίζονται στις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και υπηρεσιών, της ίσης μεταχείρισης, της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας.

Οι ανωτέρω αρχές υλοποιούνται μέσω των ακόλουθων στόχων¹⁰:

- Της απλούστευσης των κανόνων και διαδικασιών, παρέχοντας στις αναθέτουσες αρχές την δυνατότητα να αποκτούν αγαθά και υπηρεσίες τα οποία θα καλύπτουν καλύτερα στις ανάγκες τους και σε καλύτερη τιμή.
- Του εκσυγχρονισμού των διαδικασιών με την μείωση του χρόνου υποβολής προσφορών, αναδιαμόρφωσης των λόγων αποκλεισμού, παροχής δυνατότητας «αυτοκάθαρσης», τροποποίησης των συμβάσεων κατά την διάρκεια τους κ.λ.π
- Της μείωσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών που απαιτείται να προσκομίσουν οι οικονομικοί φορείς για την συμμετοχή στους διαγωνισμούς και την εισαγωγή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εντύπου Σύμβασης (ΕΕΕΣ).
- Της ενίσχυσης της δυνατότητας πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις μέσω της υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε τμήματα και τον περιορισμό των απαιτήσεων οικονομικής και τεχνικής επάρκειας.
- Της εισαγωγής κοινωνικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων, στήριξης ευάλωτων ατόμων, ενίσχυσης της καινοτομίας.
- Της δημιουργίας μηχανισμών καλής διακυβέρνησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων που περιλαμβάνει: εποπτεία, παρακολούθηση, υλοποίηση - έλεγχο δημοσίων συμβάσεων, υποστήριξη αναθετουσών αρχών και οικονομικών φορέων, στατιστικές αναφορές και διοικητική συνεργασία.
- Της γενικευμένης χρήσης ηλεκτρονικών μέσων, ως βασικό εργαλείο απλούστευσης των δημόσιων συμβάσεων.

¹⁰ Αιτιολογική Έκθεση ν. 4412/2016 (σελίδα 2)

2.5 Η Εξέλιξη των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ελλάδα

Το θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, τις τελευταίες δεκαετίες χαρακτηρίστηκε από τις παθογένειες που διέπουν και τους υπόλοιπους τομείς της δημόσιας διοίκησης, με σημαντικότερο όλων την γραφειοκρατία και την πολυνομία.

Το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο αποτελείτο από πλήθος νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων, που λειτουργούσαν ως τροχοπέδη για την συμμετοχή περισσότερων οικονομικών φορέων και την ανάπτυξη ανταγωνισμού.

Η πολυνομία είχε ως αποτέλεσμα να ισχύει διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο ανά είδος διαγωνισμού (προμήθειες, υπηρεσίες, έργα και μελέτες) και διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο ανά κατηγορία αναθέτουσας αρχής (Δημόσιο – Ο.Τ.Α), με αποτέλεσμα οι διαγωνισμοί του Δημοσίου να διενεργούνται με διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο από αυτό που ίσχυε για τους διαγωνισμούς των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Το Π.Δ. 28/1980 ΦΕΚ Α' 11/15.01.1980 «Περί εκτελέσεως έργων και προμηθειών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης»
- Τον ν. 1797/ΦΕΚ 164 Α'/4-8-1988 «Προμήθειες του δημοσίου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων». (Ο νόμος καταργήθηκε από την εφαρμογή του ν. 2286/1995, εκτός από το άρθρο 18)
- Την 11389/ΦΕΚ 185 Β'/23-3-1993 απόφαση του Υπ. Εσωτερικών «Ενιαίος Κανονισμός Προμηθειών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε. Κ. Π. Ο. Τ. Α.)»
- Τον ν. 2286/ΦΕΚ 19 Α'/1-2-1995 «Προμήθειες του Δημοσίου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων».
- Το Π. Δ. 60/ΦΕΚ 64 Α'/16-3-2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών».
- Το Π.Δ. 118/ΦΕΚ 150/Α/10-7-2007 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)»
- Τον ν. 3669/2008 - ΦΕΚ 116/Α/18-6-2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων»

Οι ανωτέρω νόμοι, προεδρικά διατάγματα (Π.Δ.) και υπουργικές αποφάσεις (Υ.Α), καταργήθηκαν με την εφαρμογή του ν. 4412/2016, ενώ διατηρήθηκαν σε ισχύ ελάχιστα άρθρα αυτών (π.χ. υποχρέωση δημοσίευσης της διακήρυξης στον τύπο) και τα οποία εντάχθηκαν στις μεταβατικές διατάξεις του νόμου μέχρι να καταργηθούν.

Η υποχρέωση των κρατών μελών να ενσωματώσουν τις ευρωπαϊκές οδηγίες στο εθνικό τους δίκαιο, αφορούσε την εναρμόνιση με τους βασικούς κανόνες, όμως ο βαθμός αυτής επαφίετο στο κάθε κράτος μέλος το οποίο μπορούσε να διατηρεί ειδικότερες διατάξεις εφόσον αυτές δεν έρχονταν σε αντίθεση με τις ευρωπαϊκές οδηγίες.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ακόμα μετά την έκδοση της οδηγίας 2004/18/EK και της οδηγίας 2004/17/EK, να μην υπάρχει πλήρης εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις ανωτέρω οδηγίες, με αποτέλεσμα σε διαγωνισμούς «κάτω των ορίων» να εφαρμόζονται για τους Ο.Τ.Α., οι διατάξεις του ΕΚΠΟΤΑ και του Π.Δ. 28/1980, ενώ για διαγωνισμούς «άνω των ορίων» οι διαδικασίες υλοποιούνταν σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 60/2007

2.5.1 Μεταρρυθμίσεις των Δημοσίων Συμβάσεων στην Ελλάδα

Στην συνέχεια παρουσιάζονται επιγραμματικά οι διαχρονικές αδυναμίες και οι ελλείψεις του συστήματος δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα, που οδήγησαν στην ανάγκη εκσυγχρονισμού του:

- Έλλειψη στρατηγικής και σχεδιασμού στις δημόσιες συμβάσεις
- Διαφθορά στις δημόσιες συμβάσεις
- Ελλιπής αξιοποίηση των τεχνολογιών ΤΠΕ στον τομέα, καταγραφής, συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις
- Πολυπλοκότητα του θεσμικού πλαισίου
- Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών και εγγράφων
- Έλλειψη τυποποίησης των τεχνικών προδιαγραφών
- Καθυστερήσεις στο σύστημα παροχής έννομης προστασίας
- Ανάγκη ενίσχυσης της πρόσβασης των Μ.Μ.Ε. στις δημόσιες συμβάσεις
- Ελλιπής αξιοποίηση των συμβάσεων καινοτομίας

- Ελλείψεις στο σύστημα αξιολόγησης, εποπτείας και ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων
- Ελλιπής εκπαίδευση των στελεχών των εμπλεκόμενων μερών (αναθέτουσες αρχές – οικονομικοί φορείς) στις διαδικασίες υλοποίησης των δημοσίων συμβάσεων¹¹

Συνεπεία των ανωτέρω ελλείψεων και προβλημάτων, οι διαγωνιστικές διαδικασίες υλοποιούνταν περισσότερο μέσω της νομολογίας που είχε διαμορφωθεί από αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των Δικαστηρίων και λιγότερο με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Λόγω της δεκαετούς οικονομικής κρίσης και των προσπαθειών εξόδου από αυτή, η Ελλάδα ανέλαβε δημοσιονομικές δεσμεύσεις η επίτευξη των οποίων περιελάμβανε και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης των δημοσίων συμβάσεων, πλην όμως αυτές ελήφθησαν κάτω από καθεστώς πίεσης, οδηγώντας τελικά κάποιες από αυτές σε αποτυχία.

Τέτοια περίπτωση αποτελεί η ψήφιση του ν. 4281/2014 η οποία αποτελούσε προσαρμογή του εθνικού δικαίου στις οδηγίες 2004/17/ΕΕ και 2004/18/ΕΕ.

Ο ν. 4281/2014 ουσιαστικά δεν εφαρμόστηκε ποτέ, καθώς η ημερομηνία έναρξης ισχύος του λάμβανε συνεχείς παρατάσεις και τελικά με τον ν. 4403/2016 καταργήθηκε – πλην ελαχίστων άρθρων-οριστικά¹².

Κατά την ίδια περίοδο υπήρξαν άλλες σημαντικές προσπάθειες, εκσυγχρονισμού των δημοσίων συμβάσεων και εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με τις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών οδηγιών.

Τέτοιες προσπάθειες ήταν:

- **Η Σύσταση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων**

Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) συστάθηκε με τον ν. 4013/2011 (ΦΕΚ 204/Α/15-09-2011) κατ' εφαρμογή των Π.Δ. 59/2007 και 60/2007 (Οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ αντίστοιχα) και οι αρμοδιότητες της τροποποιήθηκαν πρόσφατα με τον ν. 4912/2022 (ΦΕΚ 59/Α/17-03-2022), όπου πλέον μετονομάστηκε σε Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)

Η Αρχή έχει λειτουργική ανεξαρτησία, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια ενώ υπόκειται αποκλειστικά στον έλεγχο της Βουλής των Ελλήνων.

¹¹ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελ. 25-32)

¹² Άρθρο 57 ν. 4403/2016 (ΦΕΚ 125/Α'/07-07-2016)

Οι αρμοδιότητες της Αρχής, καθορίστηκαν στο άρθρο 2 του ν. ν. 4013/2011 και οι βασικότερες εκ των οποίων είναι οι ακόλουθες:

- Η εποπτεία και ο συντονισμός των δράσεων των φορέων της κεντρικής διοίκησης, με στόχο την δημιουργία και εφαρμογή ενιαίου δικαίου για τις δημόσιες συμβάσεις.
- Η εκπόνηση της εθνικής στρατηγικής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
- Η γνωμοδότηση επί της νομιμότητας των σχεδίων νόμου ή κανονιστικών πράξεων για τις δημόσιες συμβάσεις.
- Η έγκριση προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης των άρθρων 32 και 269 του ν. 4412/2016 εξαιρουμένης της περίπτωσης ανωτέρας βίας, εκδίδοντας την σύμφωνη γνώμη της, για τις συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας «άνω των ορίων».
- Η έκδοση πρότυπων τευχών δημοπράτησης και σχεδίων συμβάσεων.
- Η έκδοση και ανάρτηση στην ιστοσελίδα της, κανονισμών που αφορούν την ερμηνεία της σχετικής εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπόψη την εθνική νομολογία και την νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων.
- Η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τις αναθέτουσες αρχές.
- Η άσκηση δειγματοληπτικών ελέγχων σε εν εξελίξει διαγωνιστικές διαδικασίες.
- Η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων που αναρτούν στο ΚΗΔΜΗΣ οι αναθέτουσες αρχές.
- Η παροχή συμβουλών στις αναθέτουσες αρχές ύστερα από αιτήματα των τελευταίων.

Η Λειτουργία της ΕΑΔΗΣΥ, υπήρξε καταλυτική για την αναβάθμιση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων καθώς η δημιουργία πρότυπων υποδειγμάτων διακηρύξεων για διαγωνισμούς προμηθειών, υπηρεσιών (σε πρώτη φάση) και έργων (σε δεύτερη φάση), βοήθησε σημαντικά τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς καθώς πλέον διαμορφώθηκε ένα ενιαίο πρότυπο διακηρύξεων, συμβατό πλήρως με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, το οποίο συχνά επικαιροποιείται.

Μέχρι σήμερα η ΕΑΔΗΣΥ έχει εκδώσει είκοσι επτά (27) κατευθυντήριες οδηγίες και σαράντα τρία (43) διευκρινιστικά έγγραφα παρέχοντας σημαντική πληροφόρηση για θέματα που αφορούν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων¹³.

Τέλος στην ΕΑΔΗΣΥ τηρείται η Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, όπου παρέχεται πρόσβαση στο Μητρώο Αναθετουσών Αρχών, σε στατιστικά στοιχεία και διαγραμματικές

¹³ Ιστοσελίδα ΕΑΔΗΣΥ www.eadhsy.gr, (ανάκτηση 30/09/2022)

απεικονίσεις, σε ιστότοπους, ενημέρωση για τους οικονομικούς φορείς που έχουν αποκλειστεί από τις δημόσιες συμβάσεις και στην ισχύουσα νομοθεσία.

- **Εκσυγχρονισμός συστήματος παροχής έννομης προστασίας στις δημόσιες συμβάσεις**

Από τη δεκαετία του 1980, είχε γίνει αντιληπτό ότι προκειμένου το σύστημα σύναψης δημοσίων συμβάσεων να πετύχει τους στόχους του, θα έπρεπε να συνοδεύεται από ένα παράλληλο σύστημα παροχής έννομης προστασίας.

Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαία η δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος παροχής έννομης προστασίας, στις περιπτώσεις που οι αναθέτουσες αρχές παραβιάζουν το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, ψηφίσθηκε ο ν. 3886/2010 (ΦΕΚ 173/Α/30-9-2010) με τον οποίο ενσωματώθηκαν στην ελληνική νομοθεσία οι οδηγίες 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ για την δικαστική προστασία στην σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ο οποίος αναβάθμισε σημαντικά την παροχή έννομης προστασίας. Ο ν. 3886/2010 καταργήθηκε με το άρθρο 377 παρ. 1 περ. 27 του Ν. 4412/2016.

- **Εισαγωγή των πληροφοριακών συστημάτων στις δημόσιες συμβάσεις:**

- Το πληροφοριακό σύστημα «Διαύγεια» (έτος έναρξης 2010)
- Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων «ΚΗΜΔΗΣ» (έτος έναρξης 2011)
- Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων «ΕΣΗΔΗΣ» (έτος έναρξης 2013)

Σημείωση: Τα ανωτέρω πληροφορικά συστήματα περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 5 της παρούσας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Εθνική Στρατηγική στον Τομέα των Δημοσίων Συμβάσεων

3.1 Εισαγωγή

Η ανάγκη αντιμετώπισης των κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων σε πανευρωπαϊκό και ελληνικό επίπεδο κατά την τελευταία δεκαετία, οδήγησε στην ανάγκη δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου μεταρρυθμιστικού προγράμματος προκειμένου να επιτευχθεί η αναβάθμιση και η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του συνόλου των κρατικών δομών.

Το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα στην Ελλάδα περιλάμβανε, μεταξύ άλλων και τον εκσυγχρονισμό των δημοσίων συμβάσεων στοχεύοντας στην αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητάς τους ως μέσο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Η ανάγκη μεταρρυθμίσεων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, έγινε ακόμα πιο επιτακτική λόγω της οικονομικής κρίσης και των δημοσιονομικών στόχων που έπρεπε να επιτευχθούν. Οι στόχοι αυτοί περιελάμβαναν πρωτογενές έλλειμμα 0,25% του ΑΕΠ το έτος 2015, πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 0,5% το έτος 2016, πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 1,75% το έτος 2017 και πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 3,5% το έτος 2018.¹⁴

3.2 Εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις

Προκειμένου να επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, τέθηκαν συγκεκριμένοι στόχοι και καθορίστηκαν τα μέσα για την υλοποίησή τους, ενώ διαμορφώθηκε εθνική στρατηγική στον τομέα αυτό.

Η εθνική στρατηγική εκπονήθηκε από την ΕΑΑΔΗΣΥ, ως αρμόδιο όργανο για την χάραξη πολιτικής και στρατηγικής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων

3.2.1 Εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020

Η εθνική στρατηγική στις δημόσιες συμβάσεις για τα έτη 2016-2020 στηρίχθηκε στην διαμόρφωση του οράματος, των στρατηγικών κατευθύνσεων, των στρατηγικών στόχων και τέλος την ανάληψη δράσεων για την υλοποίησή τους.

¹⁴ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελ 36

Η στρατηγική στοχεύει στην αναμόρφωση και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου και την μεταρρύθμιση του συστήματος δημοσίων συμβάσεων με την εισαγωγή αρχών καλής διακυβέρνησης, στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της απασχόλησης και την ενίσχυση της καινοτομίας, των πράσινων και κοινωνικών συμβάσεων.

Το σχέδιο δράσης για τα έτη 2016-2020 είχε πενταετή ορίζοντα, όμως υιοθετήθηκε με την υπ' αριθ. 50Γ/20.01.2017 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και έληξε τον Δεκέμβριο του 2020, με αποτέλεσμα ο πραγματικός χρόνος δράσης να περιορισθεί στα τρία χρόνια, έχοντας ως αποτέλεσμα να μην εκτελεστούν των σύνολο των δράσεων με συνέπεια κάποιες εξ αυτών να μεταφερθούν στην νέα Εθνική Στρατηγική της περιόδου 2021-2025¹⁵.

¹⁵ ΚΥΑ 58305/25-05-2021 (ΦΕΚ 2182/Β' / 25-05-2021) – «Υιοθέτηση σχεδίου δράσης για την Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις περιόδου 2021-2025», παρ. 3.2

Σχηματικά η διαμόρφωση της εθνικής στρατηγικής, αποτυπώνεται στο ακόλουθο διάγραμμα:

Διάγραμμα: 3.1 (Εθνική Στρατηγική περιόδου 2016-2020)

Πηγή: ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελ. 42

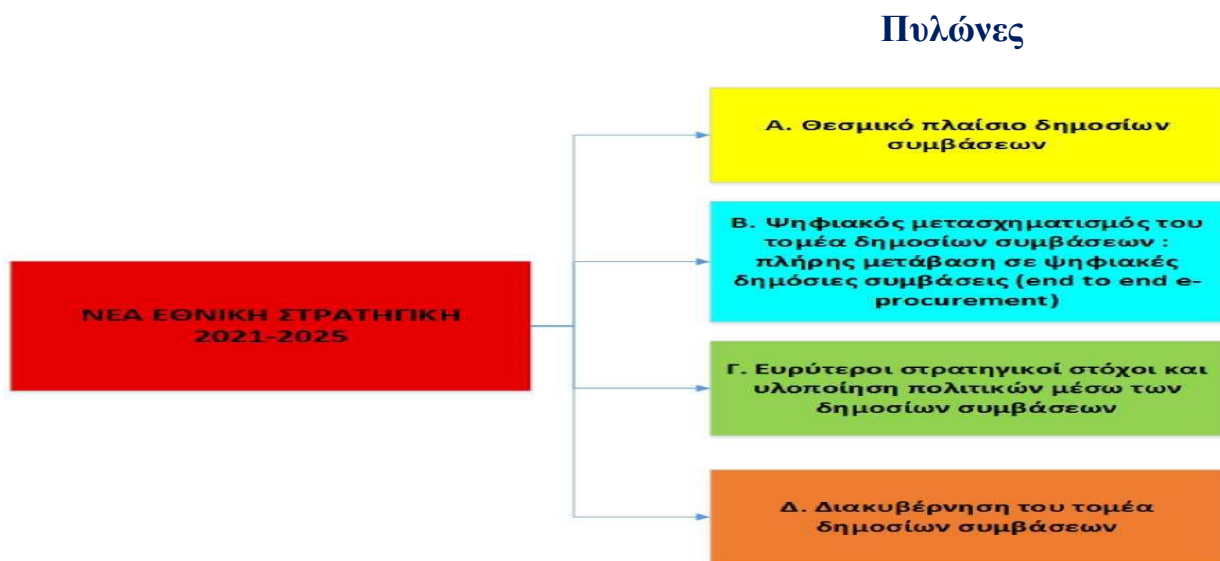
Στο **παράρτημα** της εργασίας παρουσιάζονται οι στρατηγικές κατευθύνσεις, οι στρατηγικοί στόχοι και δίνεται μια συνοπτική περιγραφή των δράσεων για την υλοποίησή τους.

3.2.2 Εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις 2021-2025

Η Εθνική Στρατηγική 2021-2025, συντάχθηκε και εγκρίθηκε από την ΕΑΑΔΗΣΥ με την υπ' αριθμ. 2ΕΣ/2021 απόφαση και υιοθετήθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο με την ΚΥΑ 58305/25-05-2021 (ΦΕΚ 2182/Β'/ 25-05-2021) των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών, Επικρατείας.

Η Εθνική Στρατηγική 2021-2025, αποτελεί μεταμνημονιακή δέσμευση της Ελλάδας η οποία σχηματίζεται σε νέο πρότυπο, το οποίο θα παρακολουθείται από τους Θεσμούς. Αποτελείται από τέσσερις (4) πυλώνες, που εξειδικεύονται σε συγκεκριμένες στρατηγικές κατευθύνσεις, σύμφωνα με το διάγραμμα 3.2 και τον πίνακα 3.1 που ακολουθούν:

Διάγραμμα: 3.2
(Εθνική Στρατηγική περιόδου 2021-2025)

Πηγή: ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2021-2025», σελ. 57

Η Εθνική Στρατηγική της περιόδου 2021-2025 αναλύεται επιπλέον στις ακόλουθες στρατηγικές κατευθύνσεις, όπως αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 3.1
(Στρατηγικές κατευθύνσεις περιόδου 2021-2025)

ΠΥΛΩΝΑΣ Α'	
Θεσμικό πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων	
Στρατηγική Κατεύθυνση	A1. Διαρκής παρακολούθηση και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου
	A2. Αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων δικαίου
	A3. Ανθεκτικότητα του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων
ΠΥΛΩΝΑΣ Β'	
Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δημοσίων συμβάσεων: πλήρης μετάβαση σε ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις (end-to-end procurement)	
Στρατηγική Κατεύθυνση	B1. Αξιολόγηση και ανασχεδιασμός πληροφοριακών συστημάτων δημοσίων συμβάσεων με έμφαση στην ολοκλήρωση των ηλεκτρονικών διαδικασιών και την εφαρμογή της αρχής «μόνο άπαξ»
	B2. Συγκέντρωση, διαχείριση και ανάλυση αξιόπιστων δεδομένων ψηφιακών δημοσίων συμβάσεων (fc analytics)
	B3. Συνέργειες δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στις ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις
ΠΥΛΩΝΑΣ Γ'	
Ευρύτεροι στρατηγικοί στόχοι και υλοποίηση πολιτικών μέσω των δημοσίων συμβάσεων	
Στρατηγική Κατεύθυνση	Γ1. «Βιώσιμες», «κυκλικές», «πράσινες» συμβάσεις
	Γ2. Προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω των δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας
	Γ3. Εκσυγχρονισμός υποδομών
	Γ4. Προώθηση στρατηγικών ενδυνάμωσης για την αναβάθμιση των ΜΜΕ
	Γ5. Οι δημόσιες συμβάσεις ως εργαλείο μόσχευσης της οικονομίας (π.χ. ΣΔΙΤ)
	Γ6. Αποδοτική χρήση πόρων, επίτευξη οικονομικών κλίμακας και μείωση δημοσιονομικού κόστους
	Γ7. Συμβάσεις κοινωνικής αναφοράς
ΠΥΛΩΝΑΣ Δ'	
Διακυβέρνηση του τομέα δημοσίων συμβάσεων	
Στρατηγική Κατεύθυνση	Δ1. Εποπτεία συστήματος δημοσίων συμβάσεων
	Δ2. Παρακολούθηση της λειτουργίας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων
	Δ3. Ενίσχυση της διαφάνειας μέσω των ελεγκτικών διαδικασιών στις δημόσιες συμβάσεις
	Δ4. Επαγγελματικοποίηση του τομέα των δημοσίων συμβάσεων

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Στο **παράρτημα** της εργασίας παρουσιάζονται οι πυλώνες στρατηγικής, οι στρατηγικές κατευθύνσεις, και δίνεται μια συνοπτική περιγραφή των δράσεων για την υλοποίησή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Νόμος 4412/2016 & Εθνική Στρατηγική στις Δημοσίες Συμβάσεις

4.1 Εισαγωγή

Ο ν. 4412/2016 αποτελεί το όχημα υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στοχεύοντας στην διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου καλής διακυβέρνησης, επιδιώκοντας την συμμετοχή των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, την δημιουργία ενός ευέλικτου θεσμικού πλαισίου που θα προωθή τη συμμετοχή των ΜΜΕ, θα ενισχύει την καινοτομία, τις πράσινες και τις κοινωνικές συμβάσεις ενώ θα συμβάλει στην απλούστευση των διαδικασιών και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Στο κεφάλαιο αυτό, θα παρουσιασθούν οι καινοτομίες και οι μεταρρυθμίσεις που εισήγαγε ο ν. 4412/2016 και πως αυτές συνδέονται με τους στόχους της εθνικής στρατηγικής στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

4.2 Παρουσίαση του ν. 4412/2016 (Προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)

Οι διατάξεις του ν. 4412/2016 αποτελούν προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ και αποτελείται από τα ακόλουθα πέντε (5) βιβλία, σχετικά με το αντικείμενο που αφορούν:

Βιβλίο I: «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (Προσαρμογή στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ), άρθρα (3-221Α)»

Βιβλίο II: «Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών Πρώην Εξαιρουμένων Τομέων (Οδηγία 2014/25/ΕΕ), άρθρα (222-338)»

Βιβλίο III: «Διακυβέρνηση, άρθρα (339-344)»

Βιβλίο IV: «Έννομη προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, άρθρα (345-374)»

Βιβλίο V: «Τελικές διατάξεις, άρθρα (375-379)»

Από την έναρξη εφαρμογής του ν. 4412/2016, τέθηκαν οι βασικοί στόχοι εκσυγχρονισμού του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, όμως εκ του αποτελέσματος αποδείχθηκε η δυσκολία του εγχειρήματος, καθώς από την επόμενη της εφαρμογής του μέχρι και σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί εκατοντάδες διορθώσεις, τροποποιήσεις και προσθήκες στα άρθρα που τον απαρτίζουν.

Οι κυριότερες τροποποιήσεις έγιναν με το άρθρο 43 του ν. 4605/2019 (ΦΕΚ 52/Α/01-04-2019) όπου τροποποιήθηκαν 48 άρθρα του ν. 4412/2016, ενώ η πιο πρόσφατη και πλέον σημαντική έγινε με τον ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36/Α/09-03-2021) με τον οποίο τροποποιήθηκαν 142 άρθρα του ν. 4412/2016¹⁶.

4.3 Οι σημαντικότερες καινοτομίες και μεταρρυθμίσεις του νόμου 4412/2016 και η εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις

Η βασικότερη καινοτομία του ν. 4412/2016 ήταν η διαμόρφωση ενός ενιαίου συστήματος σύναψης δημοσίων συμβάσεων, που εφαρμόζεται για το σύνολο του στενού και ευρύτερου Δημόσιου τομέα συμπεριλαμβανομένων των Ο.Τ.Α, με την ταυτόχρονη κατάργηση του μέχρι τότε διάσπαρτου και αντιπαραγωγικού θεσμικού πλαισίου.

Στην συνέχεια παρουσιάζονται οι κυριότερες καινοτομίες και μεταρρυθμίσεις του ν. 4412/2016, ως μέσο υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις, όπως αυτές ορίζονται στις επιμέρους στρατηγικές της περιόδου 2016-2020 και της περιόδου 2021-2025.

I. Εισαγωγή νέων κριτηρίων αποκλεισμού

«Άρθρα 73 & 74 Ν. 4412/2016 - Άρθρα 57 & 65 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Α΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Α΄

Στο άρθρο 73 αναφέρονται οι λόγοι αποκλεισμού ενός οικονομικού φορέα από τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Οι λόγοι αυτοί διαιρούνται σε υποχρεωτικούς και δυνητικούς. Οι υποχρεωτικοί σχετίζονται με ποινικές καταδίκες και την μη εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Οι δυνητικοί αναφέρονται σε σοβαρά επαγγελματικά παραπτώματα και καταστάσεις (πτώχευση, εξυγίανση κλπ) και στην επιχειρηματική συμπεριφορά του οικονομικού φορέα όπως (στρέβλωση του ανταγωνισμού, πρότερη αθέτηση συμβατικών υποχρεώσεων κλπ).

Ο νομοθέτης αξιοποιώντας τις κοινοτικές οδηγίες, πρόβλεψε την δυνατότητα θεραπείας των λόγων αποκλεισμού και της λήψης επανορθωτικών μέσων «αυτοκάθαρση», η αξιολόγηση των οποίων δεν θα πραγματοποιείται πλέον από την αναθέτουσα αρχή, αλλά από την γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016.

¹⁶ ΕΑΔΗΣΥ – «Πίνακας αλλαγών στο κείμενο του ν. 4412/2016 (<https://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412changes.html>)»

Επίσης στο άρθρο 74 θεσπίζεται ο οριζόντιος αποκλεισμός οικονομικού φορέα από τις δημόσιες συμβάσεις. Ο αποκλεισμός επιβάλλεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας- Δικαιοσύνης - Υποδομών μεταφορών και Δικτύων, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της αναθέτουσας αρχής που διαπιστώνει την συνδρομή των λόγων αποκλεισμού.

II. Διαμόρφωση των κριτηρίων επιλογής

«Άρθρο 75 και 76 του Ν. 4412/2016 – Άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Α΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Α΄

Εισάγονται κριτήρια που αφορούν την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, την οικονομική-τεχνοοικονομική και την τεχνική - επαγγελματική ικανότητα, ώστε να εξασφαλισθεί η ικανότητα του οικονομικού φορέα να υλοποιήσει την δημόσια σύμβαση.

Στο άρθρο 75 καθορίζονται οι κανόνες απόδειξης των ανωτέρω κριτηρίων. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να θέτουν τα κριτήρια επιλογής με γνώμονα την εξασφάλιση ενός ελαχίστου επιπέδου οικονομικής-τεχνοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής – επαγγελματικής ικανότητας, τα οποία πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι και τα οποία θα πρέπει να είναι σχετικά με το αντικείμενο της σύμβασης.

III. Εισαγωγή ενός μοναδικού κριτηρίου ανάθεσης

«Άρθρο 86 Ν. 4412/2016 – «Άρθρο 67 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Α΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Α΄

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 86 του ν. 4412/2016 καθορίζεται ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά

Στην παράγραφο 2 αναφέρεται ότι:

«Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά προσδιορίζεται βάσει της τιμής ή του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους - αποτελεσματικότητας, όπως της κοστολόγησης του κύκλου ζωής και μπορεί να περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών ή κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης»

Στην πράξη ο τρόπος εφαρμογής του κριτηρίου αυτού δεν διαφέρει από το προγενέστερο καθεστώς, καθώς η έννοια της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς αποκλειστικά βάση τιμής» παραπέμπει στην έννοια της «χαμηλότερης τιμής», ενώ η έννοια «της πλέον συμφέρουσας από

οικονομική άποψη προσφορά βάση της βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής» παραπέμπει στην «συμμερότερη προσφορά».

IV. Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ)

«Άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 – «Άρθρα 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Α΄, Β΄, Γ΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Α΄, Γ΄

Με το άρθρο 79 του ν.4412/2016 εφαρμόστηκε στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων η χρήση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), ως προκαταρκτική δήλωση εκπλήρωσης των κριτηρίων αποκλεισμού του άρθρου 73 και των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, με στόχο την μείωση των απαραίτητων δικαιολογητικών προς όφελος των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων.

Το ΕΕΕΣ μειώνει την διοικητική επιβάρυνση που προέρχεται από την ανάγκη προσκόμισης μεγάλου αριθμού δικαιολογητικών που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής.

V. Ενίσχυση των ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων (e-procurement)

«Άρθρα 36, 37 και 38 του ν. 4412/2016»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Β΄, Δ΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Β΄

Με το άρθρο 36 του Ν. 4412/2016 εισάγεται η υποχρέωση, οι αναθέτουσες αρχές να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στο άρθρο 37 εισάγεται η πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ, ενώ στο άρθρο 38 προσδιορίζεται η λειτουργία του ΚΗΜΔΗΣ.

Η στρατηγική υλοποίησης του e-procurement στηρίζεται στην διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων και την εφαρμογή της αρχής «Μόνον Άπαξ» για όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που υποβάλλονται, μειώνοντας το διοικητικό βάρος για τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς. Επίσης εισάγεται η έννοια του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων (προγραμματισμός, εκτέλεση, ολοκλήρωση δημόσιας σύμβασης, ηλεκτρονική τιμολόγηση, αρχειοθέτηση)¹⁷

¹⁷ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2021-2025», σελ 2

VI. Ενίσχυση συμμετοχής των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Γ΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Γ΄

Λαμβάνοντας υπόψη την σπουδαιότητα των ΜΜΕ, για την εθνική οικονομία αλλά και τις περιορισμένες διοικητικές (έλλειψη προσωπικού) και οικονομικές (διαθέσιμα κεφάλαια) δυνατότητες, ο ν. 4412/2016 προέβλεψε μέτρα ενίσχυσης της συμμετοχής τους στις δημόσιες συμβάσεις στοχεύοντας στην μείωση του διοικητικού φόρτου και της οικονομικής επιβάρυνσης, οι κυριότερες των οποίων είναι οι ακόλουθες:

• **Υποδιαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα**

«Άρθρα 59 και 288 Ν. 4412/2016 - Άρθρα 46 και 65 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ»

Με τα άρθρα 59 και 288 του ν. 4412/2016, προβλέφθηκε η δυνατότητα υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε τμήματα προκειμένου να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός και να διευκολυνθεί η συμμετοχή των ΜΜΕ. Επιπλέον, με την υποδιαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα αξιοποιούνται οι δυνατότητες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΜΜΕ καθώς και η ανάδειξη των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων¹⁸.

• **Στήριξη στις ικανότητες άλλων (τρίτων) φορέων**

«Άρθρα 78 και 307 Ν. 4412/2016 - Άρθρα 63 και 79 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ»

Στα άρθρα 78 και 307 του Ν.4412/2016 προβλέπεται η δυνατότητα ο συμμετέχον οικονομικός φορέας να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων (τρίτων) φορέων, όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, καθώς και την τεχνική - επαγγελματική ικανότητα, ανεξαρτήτως της νομικής φύσης των δεσμών του με τους φορείς αυτούς, αρκεί να αποδεικνύει ότι έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους.¹⁹

¹⁸ Αιτιολογική έκθεση του Ν. 4412/2016, σελ. 16

¹⁹ Αιτιολογική έκθεση του Ν. 4412/2016, σελ. 21

VII. Συμπράξεις Καινοτομίας

«Άρθρα 31 & 268 Ν. 4412/2016 – Άρθρα 31 & 49 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Γ΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Γ΄

Σημαντική στρατηγική επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μελλοντική διαχείριση του τομέα των δημοσίων συμβάσεων είναι η εστίαση στην έρευνα και στην καινοτομία, επιλογή που σχετίζεται και με τις γενικότερες κατευθύνσεις της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Μέσω των δημοσίων συμβάσεων επιδιώκεται η ενίσχυση των επενδύσεων στην καινοτομία, καθώς οι δημόσιοι φορείς αποτελούν τους αγοραστές καινοτόμων αγαθών, έργων ή υπηρεσιών.

Ο όρος «δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας», εμπεριέχει τρεις διακριτές υποπεριπτώσεις, και συγκεκριμένα τις «προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις», τις «δημόσιες συμβάσεις καινοτόμων λύσεων» και τις «συμπράξεις καινοτομίας»²⁰

VIII. Οι δημόσιες συμβάσεις ως μέσο υλοποίησης κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών

«Άρθρο 18 παρ. 2, 20, 54, 55, 56, 85, 86, 87, 130 του ν. 4412/2016 - Άρθρα 18, 20, 42, 43, 44, 62, 67, 68, 70 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Γ΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Γ΄

Με τις διατάξεις των παραγράφων του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016, εισάγονται διαδικασίες προώθησης των κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών. Ειδικότερα: «εισάγεται στο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων η υποχρέωση των οικονομικών φορέων να τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το περιβαλλοντικό, κοινωνικό και εργατικό δίκαιο όπως ισχύουν από τους κανόνες του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, τις συλλογικές συμβάσεις και τις διεθνείς περιβαλλοντικές, κοινωνικές και εργασιακές διατάξεις». (Κουλουμπίνη, Μάζος, Κίτσος, 2019 σελ. 29)

²⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής 18-06-2021 Καθοδήγηση για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:267:FULL&from=EN>

IX. Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους

«Άρθρα 132 και 337 Ν. 4412/2016 - Άρθρα 72 και 89 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Δ΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Δ΄

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την τροποποίηση συμβάσεων κατά την διάρκειά τους, με την υιοθέτηση της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, εξασφαλίζοντας την τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, που απαιτούνται να διέπουν και το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης.²¹

Το συγκεκριμένο ζήτημα, απασχόλησε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και για τον λόγο αυτό η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέδωσε την κατευθυντήρια οδηγία 22/2017²²

X. Δημιουργία νέου πλαισίου παροχής έννομης προστασίας, σύσταση Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)

«Άρθρο 347 Ν. 4412/2016»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Δ΄
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Δ΄

Οι πρώτοι σημαντικοί κανόνες ρύθμισης του καθεστώτος έννομης προστασίας στην ένωση τέθηκαν σε εφαρμογή με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ για τους τομείς προμηθειών και δημοσίων έργων και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ στους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και τηλεπικοινωνιών

Η Οδηγία 89/665/ΕΟΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον ν. 2522/1997(ΦΕΚ 178/Α΄/8-9-1997), ενώ η Οδηγία 92/13/ΕΟΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον ν. 2854/2000 (ΦΕΚ 243/Α/7-11-2000).

Στην συνέχεια εκδόθηκε η Οδηγία 2007/66/ΕΚ (τροποποίηση των οδηγιών 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ), η οποία υιοθετήθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον ν. 3886/2010 (ΦΕΚ 173/Α΄/30.09.2010) που καθόρισε το κανονιστικό πλαίσιο δικαστικής προστασίας κατά την σύναψη των δημοσίων συμβάσεων καταργώντας κάθε προηγούμενη διάταξη, σχετικά με το καθεστώς έννομης προστασίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

²¹ Αιτιολογική έκθεση Ν. 4412/2016 (Σελίδα 32)

²² Κατευθυντήρια οδηγία 22/2017 ΕΑΑΔΗΣΥ με θέμα: «Τροποποίηση των συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους»

Στην συνέχεια εκδόθηκαν οι Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ με τις οποίες το σύστημα απονομής της έννομης προστασίας εκσυγχρονίσθηκε, στοχεύοντας στην θέσπιση πιο αποτελεσματικών διαδικασιών παροχής έννομης προστασίας.

Στην Ελλάδα το εθνικό σύστημα παροχής έννομης προστασίας αναμορφώθηκε με τον ν.4412/2016 (Βιβλίο ΙV άρθρα 345-374), όπου με το άρθρο 347 συστάθηκε η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) ως ένα ανεξάρτητο διοικητικό όργανο παροχής έννομης προστασίας.

Με το νέο σύστημα έννομης προστασίας όλες οι αρμοδιότητες για την λήψη προσωρινών μέτρων και την ακύρωση παρανόμων αποφάσεων των αναθετουσών αρχών, ανατέθηκαν σε μια ανεξάρτητη Αρχή και όχι σε δικαστήριο

Η άσκηση προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της ΑΕΠΠ αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου να ασκηθούν τα ένδικα βοηθήματα κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης, ενώπιον του αρμοδίου κατά τόπο Διοικητικού Εφετείου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας²³

Με το άρθρο 3 του ν. 4912/2022 (ΦΕΚ Α' 59/17-03-2022) συγκροτήθηκε η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) στην οποία συγχωνεύθηκαν η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) και η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ).

XI. Σύσταση Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εξέτασης Επανορθωτικών Μέτρων

«Άρθρο 73 παρ. 9 του Ν. 4412/2016»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Δ'
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Δ'

Η σύσταση της γνωμοδοτικής Επιτροπής, προβλέφθηκε στην παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, όμως η συγκρότηση της πραγματοποιήθηκε με την υπ' αριθ. 50844/11-05-2018 (ΦΕΚ 279/Τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ./ 17-05-2018) απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Μέχρι την σύσταση της Επιτροπής, η αρμοδιότητα αξιολόγησης των ληφθέντων επανορθωτικών μέτρων ανήκε στις αναθέτουσες αρχές.

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η παροχή γνωμοδότησης στις περιπτώσεις που συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς, δηλώσουν στο Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ότι εμπίπτουν στους

²³ Έκθεση πεπραγμένων ΑΕΠΠ (Έκθεση πεπραγμένων 2017)

λόγους αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 του ν. 4412/2016, αναφέροντας ταυτόχρονα τα μέτρα «αυτοκάθαρσης» στα οποία έχουν προβεί για την λήψη των απαραίτητων επανορθωτικών μέτρων.

Η αναθέτουσα αρχή, συντάσσει και αποστέλλει στην Επιτροπή, σχέδιο απόφασης περί της αποδοχής ή μη των ληφθέντων επανορθωτικών μέτρων και η Επιτροπή γνωμοδοτεί επί αυτής εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του σχεδίου απόφασης.

XII. Αντιμετώπιση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων

«Άρθρο 24 του Ν. 4412/2016 – Άρθρο 24 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Δ´
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Δ´

«Με στόχο την αποφυγή τυχόν στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και εξασφάλισης συνθηκών ίσης μεταχείρισης για όλους του συμμετέχοντες, προβλέφθηκε ειδική διάταξη για τον εντοπισμό και την άμεση θεραπεία περιστατικών σύγκρουσης συμφερόντων κατά τις διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων». (Κουλουμπίνη, Μάζος, Κίτσος, 2019 σελ. 13)

XIII. Επιβολή διαδικασιών καλής διακυβέρνησης στις δημόσιες συμβάσεις

«Άρθρο 340 του Ν. 4412/2016 - άρθρα 83 παράγραφοι 1-5 και 90 παρ. 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρα 99 παράγραφοι 1-5 και 106 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ»

Εθνική Στρατηγική	Στρατηγική Κατεύθυνση 2016-2020	Δ´
	Πυλώνας Στρατηγικής 2021-2025	Δ´

Με το άρθρο 340 του ν. 4412/2016, θεσπίζονται διαδικασίες παρακολούθησης, εφαρμογής και εποπτείας των εμπλεκόμενων φορέων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι ανωτέρω διαδικασίες ασκούνται από την ΕΑΔΗΣΥ²⁴ σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4013/2011. Η Αρχή μεριμνά για την αποστολή έκθεσης παρακολούθησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά τριετία.

²⁴ Με τον ν. 4912/2022 η «Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) μετονομάστηκε η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις Δημόσιες Συμβάσεις

5.1 Εισαγωγή

Η εισαγωγή των σύγχρονων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις δημόσιες συμβάσεις αποτέλεσε προτεραιότητα των ευρωπαϊκών οδηγιών, με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών και την εξασφάλιση συνθηκών διαφάνειας και ανταγωνισμού.

Στην Ελλάδα η εισαγωγή των ΤΠΕ, πραγματοποιήθηκε κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών με σταδιακό τρόπο.

5.2 Συστήματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), που συμμετέχουν στις Δημόσιες Συμβάσεις

Τα πληροφοριακά συστήματα που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων διακρίνονται σε αυτά που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό, όπως το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ – ΕΣΗΔΗΣ) και τα υποσυστήματα του (ΚΗΜΔΗΣ, ΕΣΗΔΗΣ, ΕΕΕΣ) και τις εφαρμογές (Tenders Electronic Daily – TED, Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης) ενώ υπάρχουν και συστήματα που χρησιμοποιούνται κατά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, όμως δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε αυτές (Διαύγεια, Ίριδα, Ψηφιακές υπογραφές, κόμβος διαδικτυακών υπηρεσιών govHUB).

5.2.1 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ - ΕΣΗΔΗΣ)

Η σύσταση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων πραγματοποιήθηκε με τον ν. 4155/2013 (Φ.Ε.Κ. 120/Α΄/29-05-2013) και κατ' εφαρμογή του Π.Δ. 59/2007 και του Π.Δ. 60/2007.

Στο άρθρο 2 του ν. 4155/2013 αναφέρεται ότι: «το ΕΣΗΔΗΣ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την υποβολή αιτημάτων, τον προγραμματισμό, την έγκριση, τη διαδικασία προκήρυξης, ανάθεσης, σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων, με ονομασία στο διαδίκτυο «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ» και ηλεκτρονική διεύθυνση www.promitheus.gov.gr»

Η λειτουργία του ΕΣΗΔΗΣ προβλέφθηκε στις διατάξεις των 36 και 37 του ν. 4412/2016

Στην συνέχεια εκδόθηκε η υπ' αριθ. 56902/215/2017 (ΦΕΚ 1924/Τεύχος Β'/02-06-2017) Απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με την οποία καθορίστηκαν οι κανόνες λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ.

Το ΕΣΗΔΗΣ σήμερα λειτουργεί ως Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα - Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΟΠΣ - ΕΣΗΔΗΣ) σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 64233/08-06-2021 (ΦΕΚ 2453/Β'/09-06-2021), και περιλαμβάνει:

- Την Διαδικτυακή Πύλη «Προμηθεύς», η οποία υποστηρίζει τα ακόλουθα υποσυστήματα:
- Το (ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες - Υπηρεσίες
- Το (ΕΣΗΔΗΣ) Δημόσια Έργα
- Το (ΚΗΜΔΗΣ)

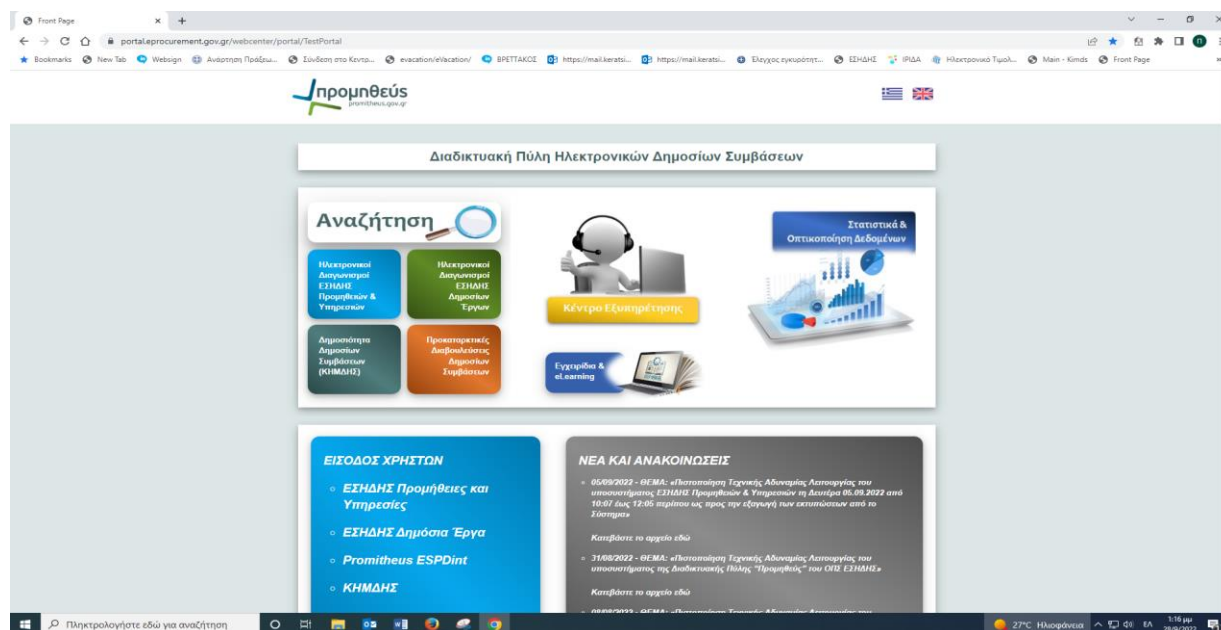
και λειτουργίες όπως:

- Ηλεκτρονικές υπηρεσίες διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)
- Προκαταρκτικές Διαβουλεύσεις δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων με την αγορά σύμφωνα με τα άρθρα 46.47, 278 και 279 του ν. 4412/2016
- Εθνικό Μητρώο Οικονομικών Φορέων Προμήθειας αγαθών και Παροχής υπηρεσιών του άρθρου 36 παρ. 7 του ν. 4412/2016.

5.2.1.1 Διαδικτυακή πύλη «Προμηθεύς»

Η Διαδικτυακή Πύλη «Προμηθεύς» είναι προσβάσιμη στη διαδικτυακή διεύθυνση www.promitheus.gov.gr που λειτουργεί ως κομβικό σημείο πρόσβασης σε υπηρεσίες και υποσυστήματα του ΕΣΗΔΗΣ όλων των εμπλεκόμενων στις δημόσιες συμβάσεις φορείς, ιδίως τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς καθώς και το ενδιαφερόμενο κοινό.

Εικόνα 5.1
(Διαδικτυακή πύλη «Προμηθεύς»)

Μέσω της Διαδικτυακής Πύλης «Προμηθεύς» παρέχεται πρόσβαση στα ακόλουθα υποσυστήματα:

- α) Το “Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες και Υπηρεσίες”
- β) Το “Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Δημόσια Έργα”
- γ) Το “Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)”
- δ) Τις “Ηλεκτρονικές υπηρεσίες διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)”

Μέσω της Διαδικτυακής Πύλης παρέχεται ελεύθερη πρόσβαση σε ιστοσελίδες στις οποίες δημοσιεύονται πληροφορίες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

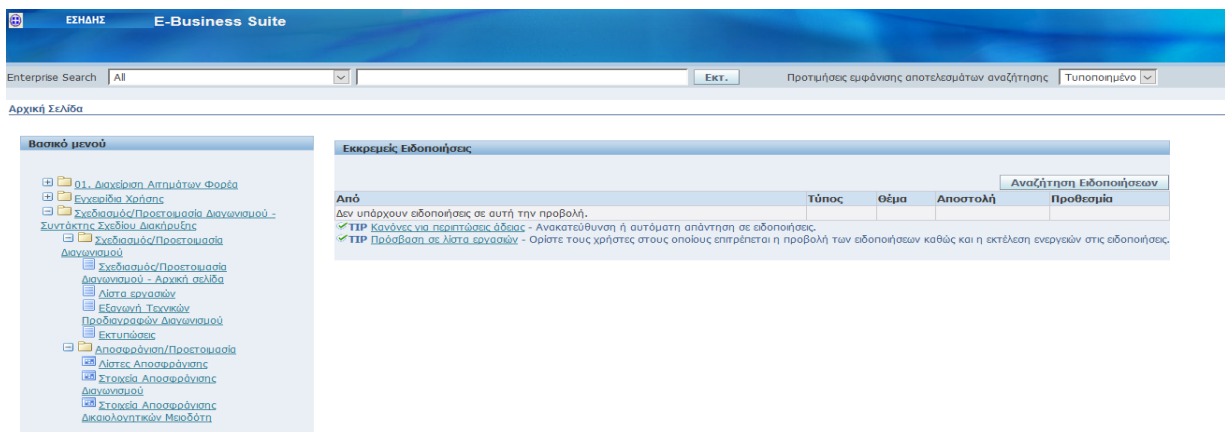
Η πρόσβαση αφορά σε πληροφορίες του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, τις προκαταρκτικές διαβουλεύσεις, τεχνικές οδηγίες, εγχειρίδια χρήσης για την λειτουργία του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, ενημερωτικά δελτία, στατιστικά στοιχεία και δημοσιευμένα στοιχεία δημοσίων συμβάσεων.

5.2.1.2 Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)

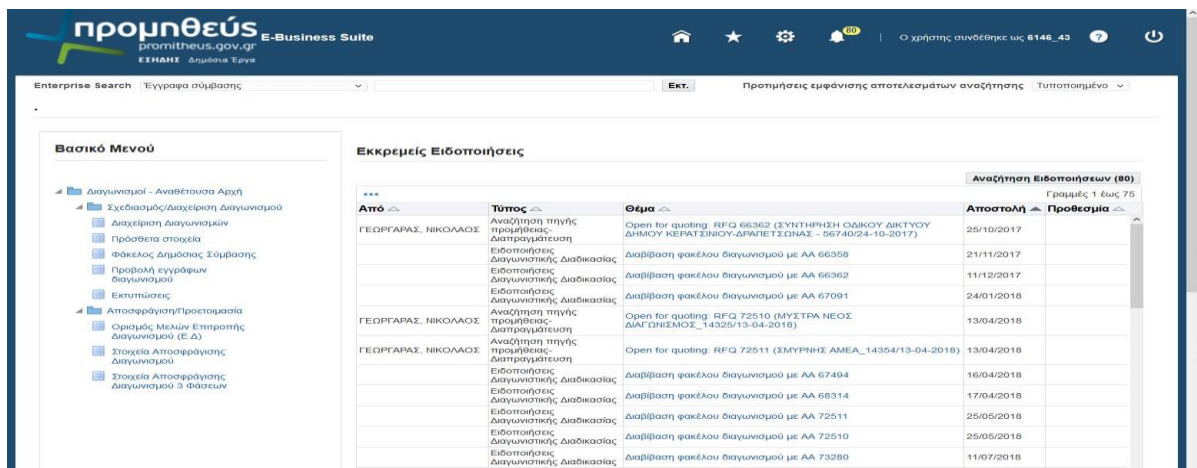
Το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) συστάθηκε με τον ν. 4155/2013 (Φ.Ε.Κ. 120/Α΄/29-05-2013) και η πρόσβαση σε αυτό γίνεται μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, όπου οι αναθέτουσες αρχές και οι οικονομικοί φορείς εισέρχονται στα υποσυστήματα (ΕΣΗΔΗΣ – Προμήθειες - Υπηρεσίες) και (ΕΣΗΔΗΣ – Έργα).

Σήμερα το ΕΣΗΔΗΣ λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 64233/08-06-2021 (ΦΕΚ 2453/Β΄/09-06-2021) και αποτελεί το μέσο διενέργειας όλων των διαγωνιστικών διαδικασιών άνω των 30.000,00 ευρώ για τις προμήθειες – υπηρεσίες - έργα και μελέτες, όπου οι αναθέτουσες αρχές αναρτούν τους διαγωνισμούς και οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν προσφορές, με εξαίρεση τις συμβάσεις του άρθρου 107 του ν. 4412/2016 που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες όπου το όριο είναι 60.000,00 ευρώ και τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν, 4412/2016 που αφορά την προσφυγή σε διαπραγμάτευση, λόγω έκτακτων καταστάσεων.

Εικόνα 5.2
(ΕΣΗΔΗΣ, Προμήθειες –Υπηρεσίες)

Εικόνα 5.3
ΕΣΗΔΗΣ, Έργα –Μελέτες)

Πλεονεκτήματα:

1. Παρέχεται η δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να έχουν άμεση πρόσβαση στους διαγωνισμούς που διενεργούνται από τις αναθέτουσες αρχές, χωρίς γεωγραφικούς και χρονικούς περιορισμούς.
2. Οι οικονομικοί φορείς δύναται να υποβάλλουν ερωτήματα, οι απαντήσεις των οποίων κοινοποιούνται σε όλους τους συμμετέχοντες ώστε να εξασφαλίζεται ισονομία μεταξύ των συμμετεχόντων
3. Η υποβολή των προσφορών γίνεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, εξασφαλίζοντας τον μέγιστο ανταγωνισμό καθώς δεν υπάρχει φυσική παρουσία των συμμετεχόντων.
4. Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς έχουν πλήρη πρόσβαση στις προσφορές των υπολοίπων συμμετεχόντων ελέγχοντας την πληρότητα αυτών, ώστε να ασκήσουν πιθανά ένδικα μέσα.
5. Το σύνολο των εγγράφων που διακινούνται έχουν χρονοσήμανση καθιστώντας αδιάβλητη την όλη διαδικασία

5.2.1.3 Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)

Το ΚΗΜΔΗΣ, συστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 4013/2011 (ΦΕΚ 204/Α/15-09-2011) και αποτελεί μέσο δημοσιοποίησης των σταδίων υλοποίησης κάθε δημόσιας σύμβασης.

Η λειτουργία του ΚΗΜΔΗΣ προβλέφθηκε στις διατάξεις του άρθρου 38, του ν. 4412/2016

Στην συνέχεια εκδόθηκε η υπ' αριθ. 57654/2017 (ΦΕΚ 1781/Β/23-05-2017) Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, με την οποία ορίστηκε ο τρόπος λειτουργίας του ΚΗΜΔΗΣ, αναβαθμίζοντας το σύστημα με την συλλογή περισσότερων στοιχείων όπως την καταχώρηση αποφάσεων κατακύρωσης/ανάθεσης και πρόσφατα των προσκλήσεων υποβολής προσφοράς του άρθρου 118 του ν. 4412/2016.

Σήμερα το ΚΗΜΔΗΣ λειτουργεί σύμφωνα με την ΚΥΑ 76928/2021 (ΦΕΚ 3075/Β'/09-07-2021) ως υποσύστημα του (ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ) και όπως ορίζεται στο άρθρο 6 του ν. 4782/2021: «το ΚΗΜΔΗΣ έχει σκοπό τη συλλογή και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις και περιλαμβάνει τη συλλογή, την επεξεργασία και τη δημοσιοποίηση στοιχείων αναφορικά με τις συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας ανώτερης του ποσού των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ και ανεξαρτήτως διαδικασίας ανάθεσης».

Εικόνα 5.4 (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ)

Κατάλογος Συμβάσεων

Μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες για καταχωρήσεις στο ΚΗΜΔΣ συμπληρώνοντας ταυτόχρονα ένα ή και περισσότερα κριτήρια στα πεδία αναζητήσεων.

Κριτήρια Αναζήτησης	
Τίτλος <input type="text"/> <small>Για να αναζητήσετε με βάση τον τίτλο αρκεί να προσθέσετε τη λέξη που επιθυμείτε να αναζητήσετε</small>	Μοναδικός Κωδικός - ΑΔΑΜ <input type="text"/> <small>Πληκτρολογήστε το ΑΔΑΜ για να αναζητήσετε αυτό που θέλετε.</small>
Περιγραφή με όρους CPVS <input type="text"/> <small>Πληκτρολογήστε μέρος του CPV ή μέρος της λέξης για να βρείτε το πλήρες όνομα του CPV που θέλετε να συσχετίσετε.</small>	Υπογράφων <input type="text"/> <small>Πληκτρολογήστε μέρος του επωνύμου ώστε να εμφανιστεί ο υπογράφων.</small>
Φορέας <input type="text"/> <small>Πληκτρολογήστε μέρος του τίτλου του Φορέα ώστε να εμφανιστεί ο Φορέας.</small>	Συνολικό Κόστος Χωρίς ΦΠΑ Από <input type="text"/> Έως <input type="text"/>
Ημερομηνία Από <input type="text"/> Έως <input type="text"/>	<input type="text"/>
Α.Φ.Μ. <input type="text"/> Επωνυμία Εταιρείας <input type="text"/>	
<input type="button" value="Αναζήτηση"/>	

- [Νέα Σύμβαση](#)
- [Νέα Σύμβαση από Απόφαση Κατακύρωσης - Αναθέσης](#)
- [Νέα Σύμβαση από Αρχείο](#)

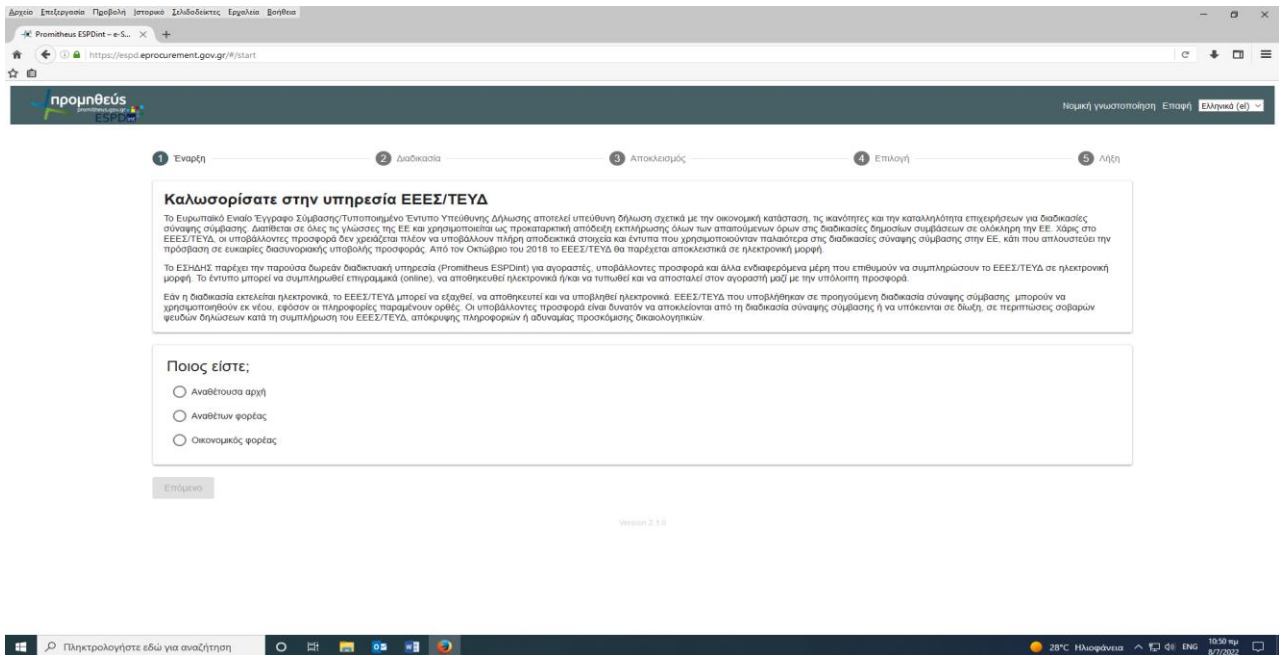
Πλεονεκτήματα:

1. Εξασφαλίζεται η διαφάνεια, καθώς παρέχεται σε κάθε ενδιαφερόμενο ελεύθερη πρόσβαση στα έγγραφα των συμβάσεων
2. Αποτελεί μέσο δημοσιοποίησης των εγγράφων που συνάπτονται κατά την διαγωνιστική διαδικασία
3. Αποτελεί εργαλείο για την στατιστική παρακολούθηση των δημοσίων συμβάσεων που συνάπτουν οι αναθέτουσες αρχές, από την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.

5.2.1.4 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβαση (ΕΕΕΣ)

Η πρόσβαση στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) γίνεται μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr και παρέχεται απευθείας πρόσβαση στην υπηρεσία (Promitheus ESPDint) όπου οι αναθέτουσες αρχές και οι οικονομικοί φορείς διαμορφώνουν ηλεκτρονικά το ΕΕΕΣ, επέχοντας θέση προκαταρκτικής δήλωσης εκπλήρωσης των κριτηρίων αποκλεισμού του άρθρου 73 και των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 75 του ν. 4412/2016

Εικόνα 5.5 (Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έντυπο Σύμβασης ΕΕΕΣ)

Το σύστημα παρέχει την δυνατότητα επιγραμμικής συμπλήρωσης (online), ηλεκτρονικής αποθήκευσης και εκτύπωσης ώστε να αποσταλεί από τον συμμετέχοντα οικονομικό φορέα ψηφιακά υπογεγραμμένο με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά.

Επίσης οι αναθέτουσες αρχές και οι οικονομικοί φορείς δύναται να αποθηκεύουν το ΕΕΕΣ σε μορφή xml, έχοντας την δυνατότητα επαναφόρτωσης και επεξεργασίας.

5.2.2 Επιπλέον συστήματα ΤΠΕ που εμπλέκονται στις δημόσιες συμβάσεις:

5.2.2.1 Εφαρμογή Tenders Electronic Daily (TED)

Μέσω της εφαρμογής Tenders Electronic Daily (TED), δημοσιεύονται στην ηλεκτρονική έκδοση του Συμπληρώματος της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι προκηρύξεις, οι προκαταρκτικές προκηρύξεις, οι γνωστοποιήσεις συμβάσεων και οι τροποποιήσεις αυτών.

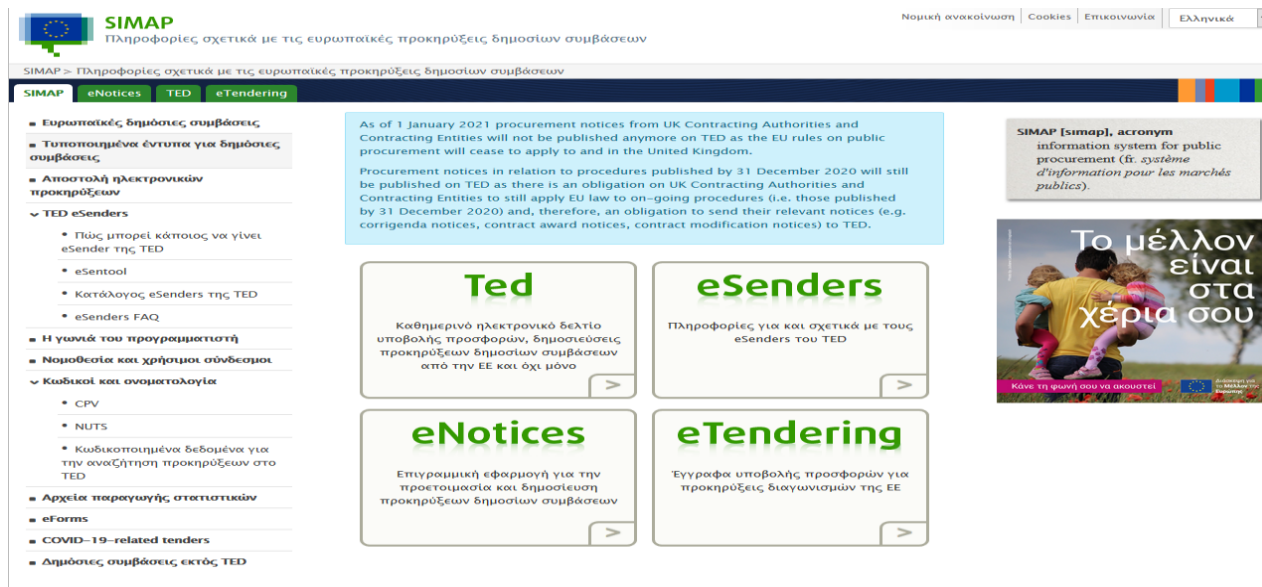
Η πρόσβαση γίνεται είτε μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr ή απευθείας μέσω της διαδικτυακής πύλης <https://simap.ted.europa.eu> και της εφαρμογής e-Notices.

Στις περιπτώσεις διαγωνισμών «άνω των ορίων» οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν τις προκηρύξεις στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η προθεσμία για την διενέργεια του διαγωνισμού καθορίζεται σε συνάρτηση με την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης για

δημοσίευση. (Οι αναθέτουσες αρχές δύναται, εφόσον το επιθυμούν, να δημοσιεύουν και διαγωνισμούς «κάτω των ορίων»).

Εικόνα 5.6

(Εφαρμογή Tenders Electronic Daily -TED)

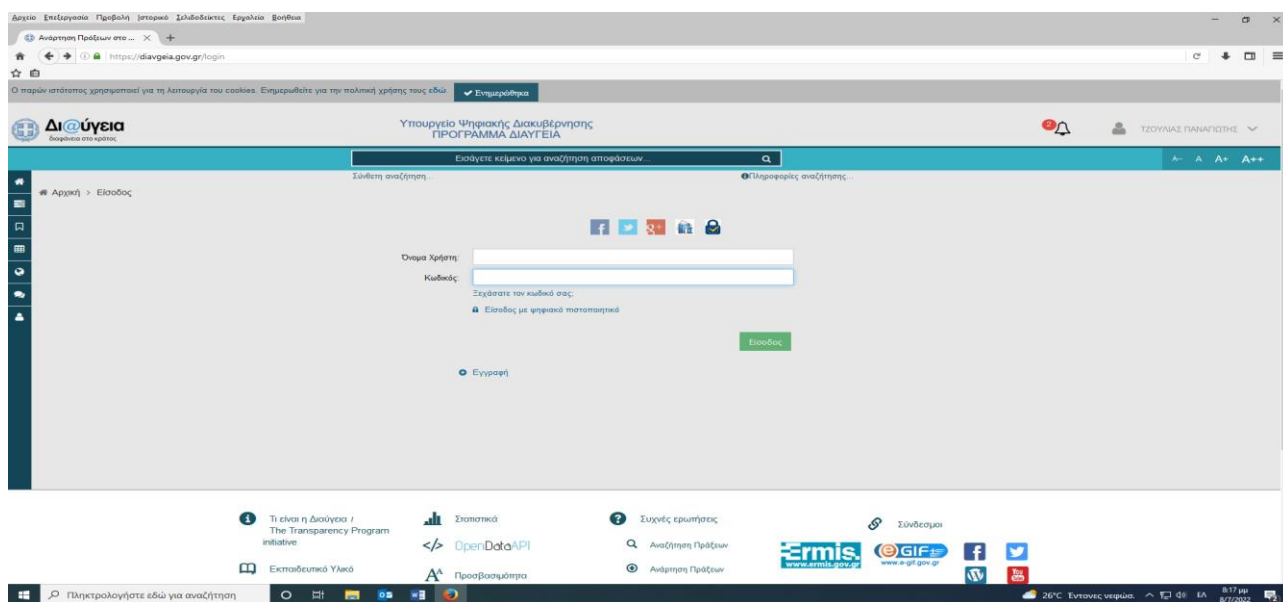
Πλεονεκτήματα:

1. Παρέχεται στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα άμεσης αποστολής της προκήρυξης για δημοσίευση. Η εφαρμογή παρέχει συνεχή ενημέρωση στον χρήστη για την πορεία υλοποίησης της δημοσίευσης
2. Μετά την δημοσίευση αποστέλλεται στην αναθέτουσα αρχή η δημοσιευμένη προκήρυξη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
3. Το σύστημα χρησιμοποιεί το κωδικολόγιο CPV (Common Procurement Vocabulary) παρέχοντας στους οικονομικούς φορείς άμεση πληροφόρηση για τα είδη τα οποία επιθυμούν να προμηθευτούν οι αναθέτουσες αρχές
4. Εξασφαλίζεται μείωση του κόστους καθώς η αποστολή των προκηρύξεων γίνεται ηλεκτρονικά.
5. Πριν την έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής Tenders Electronic Daily (TED), οι αναθέτουσες αρχές έστελναν ταχυδρομικώς το έντυπο της προκήρυξης για δημοσίευση στην έδρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λάμβαναν ταχυδρομικώς την δημοσιευμένη προκήρυξη μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα.

5.2.2.2 Πληροφοριακό σύστημα «Διαύγεια»

Το πληροφοριακό σύστημα Διαύγεια συστάθηκε με τον ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112/Α'/13-07-2010) στο οποίο αναρτώνται όλες οι αποφάσεις των Κυβερνητικών Οργάνων και της Διοίκησης. Η εφαρμογή του περιλαμβάνει και τον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, όπου αναρτώνται σειρά αποφάσεων και εγγράφων (π.χ. αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης, αποφάσεις σύστασης επιτροπών, αποφάσεις έγκρισης όρων διακήρυξης, περιληπτικές διακηρύξεις, αποφάσεις κατακύρωσης, εντάλματα πληρωμής κ.λ.π)

Εικόνα 5.7
(Διαύγεια)

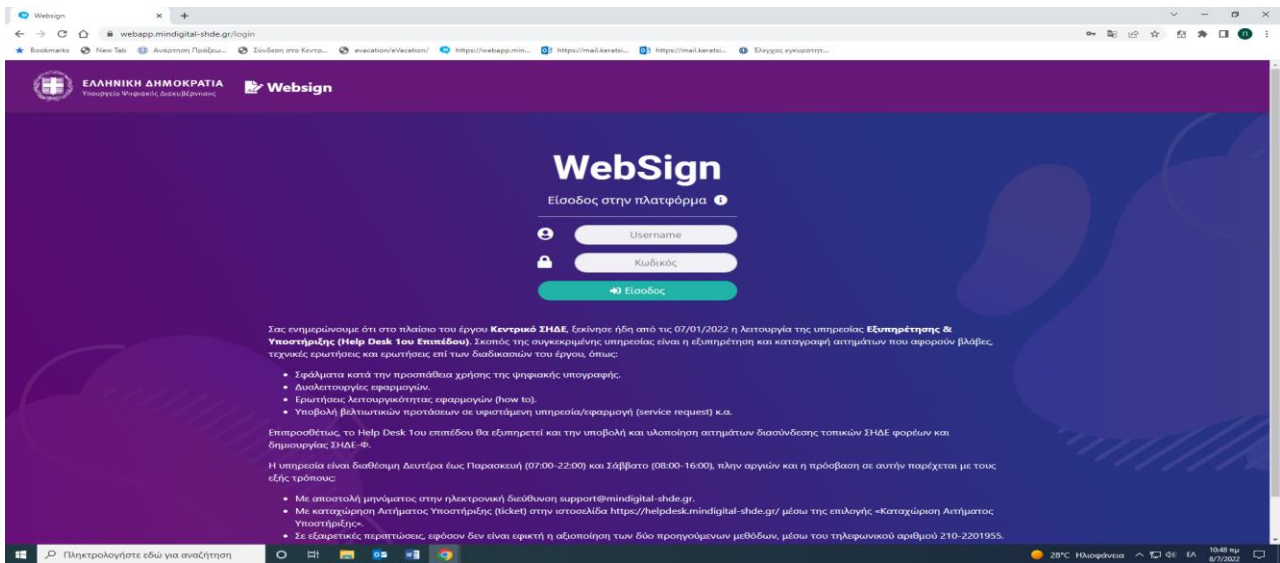

5.2.2.3 Πληροφοριακό σύστημα πιστοποίησης ψηφιακών υπογραφών.

Το σύστημα λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της Αρχής Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ) μέσω της οποίας οι φορείς του δημοσίου αλλά και οι οικονομικοί φορείς λαμβάνουν πιστοποιητικά ψηφιακής υπογραφής.

Τα έγγραφα που αναρτώνται στους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς πρέπει να φέρουν έγκυρη ψηφιακή υπογραφή.

Εικόνα 5.8 (Σύστημα πιστοποίησης ψηφιακών υπογραφών)

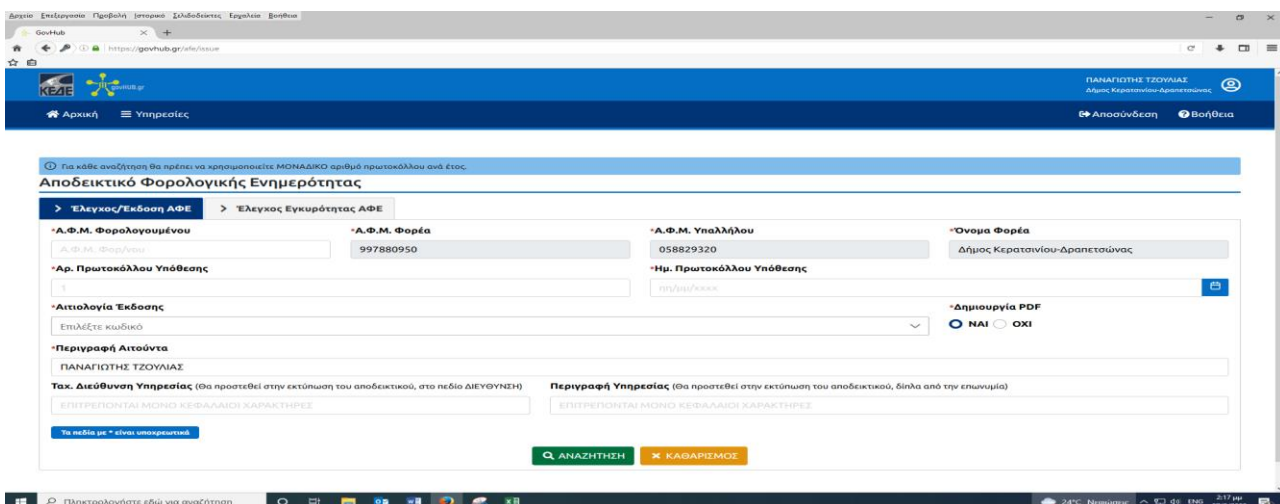

5.2.2.4 Κόμβος Διαδικτυακών Υπηρεσιών govHUB

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ οικ. 17535/Δ1.6002/2020 (1754/B/07-05-2020), η αναζήτηση του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας γίνεται αυτεπάγγελτα από τις αναθέτουσες αρχές.

Από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) δημιουργήθηκε το σύστημα "Διαλειτουργικότητας Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Δήμων Ελλάδας" με το διακριτικό όνομα govHUB, το οποίο επιτρέπει, την αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων και την φορολογική ενημερότητα, όπου πιστοποιημένος χρήστης της αναθέτουσας αρχής δύναται να εκδίδει πιστοποιητικά φορολογικής ενημερότητας, τα οποία αναζητούνται κατά τις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων.

Εικόνα 5.9 (Κόμβος Διαδικτυακών Υπηρεσιών govHUB)

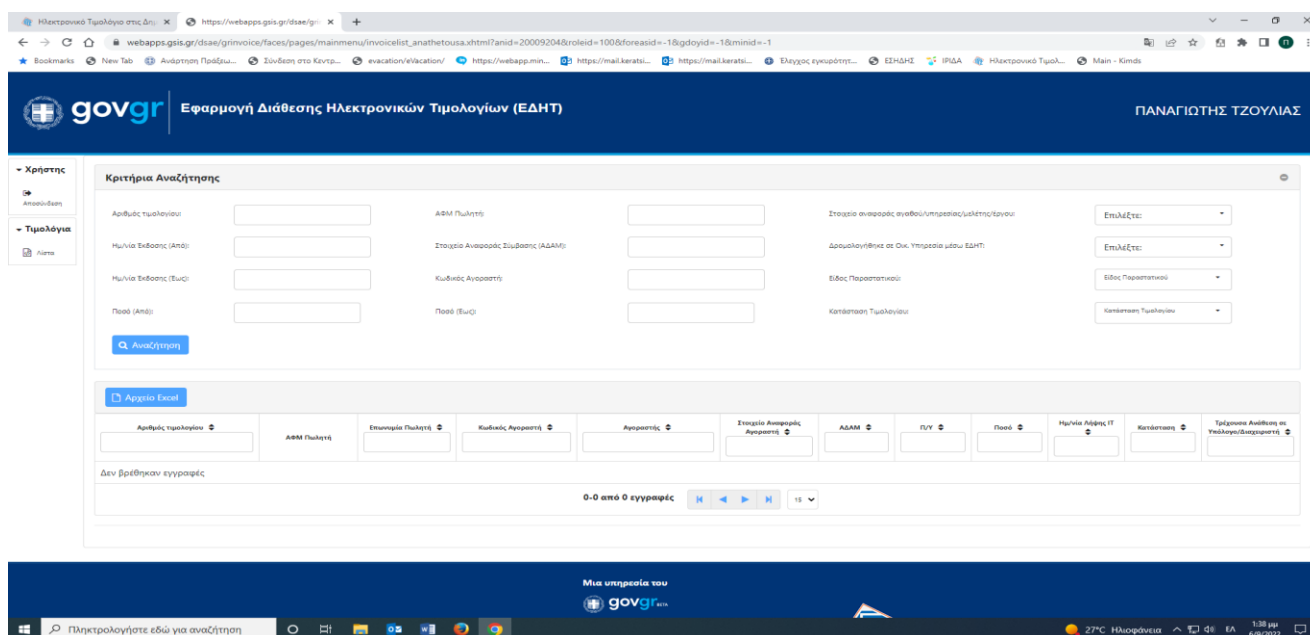
5.2.2.5 Εφαρμογή Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης

Η ένταξη των ηλεκτρονικών τιμολογίων στις δημόσιες συμβάσεις πραγματοποιήθηκε με τις διατάξεις της οδηγίας 2014/55/ΕΕ²⁵

Η οδηγία 2014/55/ΕΕ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον ν.4601/2019 (ΦΕΚ Α' 44/09-03-2019), και εισάγεται η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών που εκτελούν δημόσιες συμβάσεις οι οποίες υπάγονται στους ν. 3978/2011, 4412/2016 και 4413/2016, να παραλαμβάνουν και να διαχειρίζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια.

Αρχικά η υποχρέωση αφορούσε συμβάσεις «άνω των ορίων», ενώ με το άρθρο 148 του ν. 4972/2022 (ΦΕΚ 181/Α/23-09-2022) τα ηλεκτρονικά τιμολόγια εφαρμόζονται πλέον και για συμβάσεις «κάτω των ορίων», ενώ εκκρεμεί η έκδοση της σχετικής ΚΥΑ, η οποία θα καθορίσει τον χρόνο ισχύος της υποχρεωτικής εφαρμογής.

Εικόνα 5.10
(Εφαρμογή Ηλεκτρονικού Τιμολογίου)

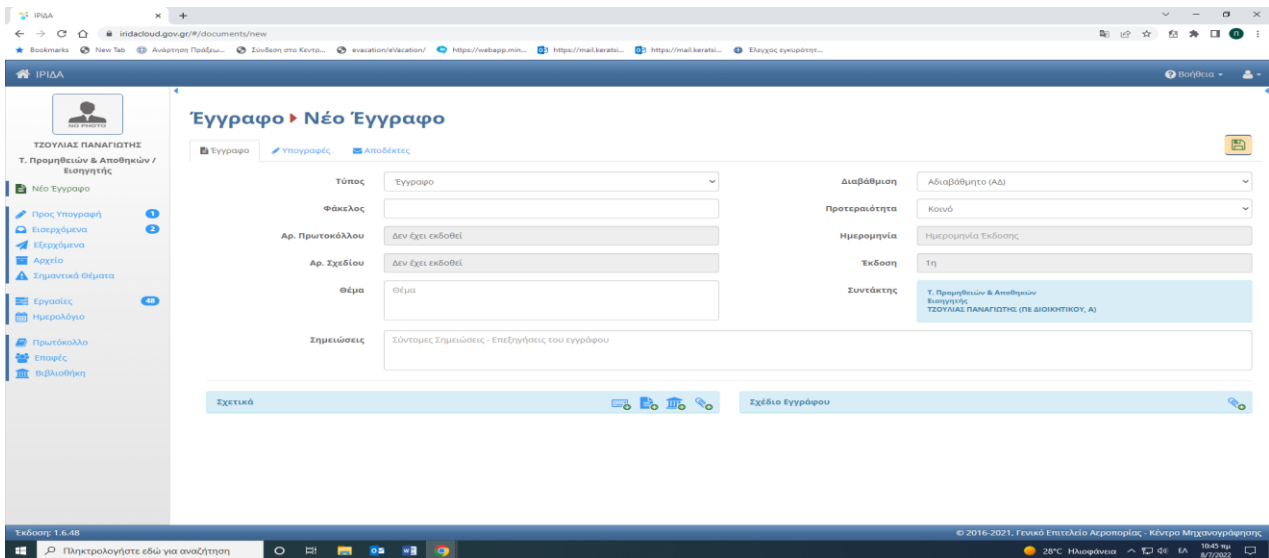

²⁵ Οδηγία 2014/55/ΕΕ “Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014”

5.2.2.6 Πληροφοριακό σύστημα «Ιριδα»

Το πληροφοριακό σύστημα «Ιριδα» αποτελεί κεντρικό πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης εγγράφων πρωτοκόλλου και ροών εργασίας και δραστηριοτήτων, στο οποίο τμηματικά θα εισαχθούν όλοι οι φορείς του Δημοσίου.

Εικόνα 5.11
(Βασικό μενού – πληροφοριακό σύστημα «Ιριδα»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Μεθοδολογία Έρευνας – Παρουσίαση Ευρημάτων

6.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται η μεθοδολογία στην οποία στηρίχθηκε η συγγραφή της εργασίας και τα ευρήματα της έρευνας ως προς τον βαθμό επίτευξης των στόχων που τέθηκαν από την εφαρμογή του Ν. 4412/2016, και την εθνική στρατηγική στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

6.2 Μεθοδολογία Έρευνας

Η μεθοδολογία για την συγγραφή της παρούσας εργασίας βασίστηκε στην καταγραφή και ανάλυση πρωτογενών πηγών κυρίως της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας (ευρωπαϊκές οδηγίες, νόμοι, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, κ.λ.π).

Στην εργασία έχουν περιληφθεί οι πιο πρόσφατες νομοθετικές αλλαγές που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να περιέχει όσο το δυνατό, τα πλέον επικαιροποιημένα στοιχεία.

Επίσης η έρευνα στηρίχθηκε στην αναζήτηση δευτερογενών πηγών, βασιζόμενη κυρίως στην αξιοποίηση των στοιχείων που παρέχονται από την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ) ως αρμόδιο όργανο για την εθνική στρατηγική (κατευθυντήριες οδηγίες, τεχνικές οδηγίες, στατιστικοί πίνακες κ.λ.π), στην μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και την αξιοποίηση των διαδικτυακών ιστοσελίδων.

Για την συγγραφή της εργασίας ακολουθήθηκε η ποιοτική μέθοδος ανάλυσης, με καταγραφή των υπό διερεύνηση θεμάτων, την αξιολόγηση τους και την υποβολή προτάσεων με στόχο την βελτίωση των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Τέλος η εργασία εμπεριέχει στοιχεία που παρουσιάζονται υπό το πρίσμα της εμπειρίας που έχω αποκομίσει από την πολυετή επαγγελματική μου ενασχόληση με τις δημόσιες συμβάσεις στον Δήμο Κερατσινίου- Δραπετσώνας και την επί του πεδίου διαπίστωση των θεμάτων που θίγονται σε αυτή.

Επομένως η ανάλυση των θεμάτων σε ορισμένα σημεία εστιάζει περισσότερο στις διαδικασίες που αφορούν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ).

6.3 Παρουσίαση Ευρημάτων

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται ο βαθμός επίτευξης των στόχων που τέθηκαν με την εφαρμογή του ν. 4412/2016 σε συνάρτηση με την εθνική στρατηγική στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων

Τα κυριότερα ευρήματα, παρουσιάζονται ακολούθως:

- **Παροχή Έννομης Προστασίας**

Το σύστημα παροχής έννομης προστασίας στηρίχθηκε στην λειτουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), όπως αυτή προβλέφθηκε στο άρθρο 347 του ν. 4412/2016.

Αναλύοντας τις εκθέσεις πεπραγμένων που εκδίδει η ΕΑΔΗΣΥ (πρώην ΑΕΠΠ) , προκύπτουν σημαντικά στοιχεία ως προς την λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Αρχής.²⁶

Τα πλήρη διαθέσιμα στοιχεία της Αρχής εκκινούν από το έτος 2018 και καταλήγουν στην έκθεση πεπραγμένων έτους 2020. Σύμφωνα με αυτά, το έτος 2018 υποβλήθηκαν (1.408) προσφυγές, το έτος 2019 υποβλήθηκαν (1.618) προσφυγές και το έτος 2.020 υποβλήθηκαν (2.041) προσφυγές.

Ο μέσος όρος για την έκδοση οριστικής απόφασης ήταν το έτος 2018 σαράντα (40) ημέρες ενώ το έτος 2020 έφθασε τις πενήντα (50) ημέρες, με ανώτατο προβλεπόμενο όριο από τον νόμο τις εξήντα (60) ημέρες.

Το 2018 επί συνόλου (1.408) υποβληθέντων προδικαστικών προσφυγών εκδόθηκαν (1.154) αποφάσεις εκ των οποίων ακυρώθηκαν ενώπιον των Διοικητικών Εφετειών και του Συμβουλίου της Επικρατείας οι επτά (7) ήτοι ποσοστό 0,61%, ενώ αντίστοιχα το έτος 2020 επί συνόλου (2.041) υποβληθέντων προδικαστικών προσφυγών εκδόθηκαν (1.725) αποφάσεις εκ των οποίων ακυρώθηκαν οι τριάντα πέντε (35) ήτοι ποσοστό 2%

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτουν σημαντικά συμπεράσματα, για την διαμόρφωση του συστήματος έννομης προστασίας στις δημόσιες συμβάσεις, καθώς αποφορτίστηκαν τα διοικητικά δικαστήρια από τον φόρτο εκατοντάδων υποθέσεων ετησίως με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο, γεγονός που αποδεικνύεται από το ελάχιστο ποσοστό των αποφάσεων της ΑΕΠΠ που προσβλήθηκαν και τελικά ακυρώθηκαν ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων.

²⁶ Εκθέσεις Πεπραγμένων ΑΕΠΠ Έτους 2018 (σελ. 44), 2019, 2020 (σελ. 13,24,37)

Στα αρνητικά μπορούμε να αναφέρουμε τον διαρκώς αυξανόμενο αριθμό των υποβληθέντων προδικαστικών προσφυγών, γεγονός που οφείλεται εν μέρη στην τροποποίηση του κανονισμού και την επιστροφή του παραβόλου σε περίπτωση μερικής αποδοχής της προσφυγής.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΑΔΗΣΥ²⁷, μετά την εφαρμογή του ν. 4912/2022 και την συγχώνευση της ΑΕΠΠ στην ΕΑΑΔΗΣΥ υπό την νέα ονομασία, υφίσταται σημαντικό πρόβλημα υποστελέχωσης με ότι αυτό μπορεί να συνεπάγεται για την έγκαιρη έκδοση των αποφάσεων.

• **Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)**

Η προσπάθεια ενίσχυσης των ΜΜΕ στην Ελλάδα και οι παρεμβάσεις προς τον στόχο αυτό έχουν αποφέρει αποτελέσματα και η Ελλάδα βρίσκεται πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στην συμμετοχή των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους 2017, η συμμετοχή των ελληνικών ΜΜΕ ανήλθε στο 43% με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι επίσης στο 43%.

Όμως με κριτήριο την αξία των συμβάσεων, αυτές αντιπροσωπεύουν το 92,49% του συνόλου των αναθέσεων το οποίο είναι το τρίτο υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος ανέρχεται στο 51,35%²⁸.

• **Συμβάσεις Καινοτομίας**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει μεθόδους αξιολόγησης για το εθνικό πλαίσιο συμβάσεων καινοτομίας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η Ελλάδα βρίσκεται στην δέκατη πέμπτη (15^η) θέση επί του συνόλου των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη βάση της συγκριτικής αξιολόγησης δέκα (10) δεικτών.²⁹

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι μέχρι σήμερα στον τομέα των συμβάσεων καινοτομίας έχει εφαρμοσθεί μόνο το 26,5% των μέτρων που έχουν προβλεφθεί για την πλήρη εφαρμογή τους.

Ο ν. 4412/2016 έχει συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή, ως εργαλείο υλοποίησης των συμβάσεων καινοτομίας, όμως πρέπει να εκσυγχρονισθεί το δευτερογενές δίκαιο και ο τρόπος αντιμετώπισης ζητημάτων όπως π.χ. η αποτυχία ως προς την επίτευξη του στόχου, η διαχείριση του ρίσκου που εμπεριέχουν τέτοιες συμβάσεις, η διαχείριση των ίδιων των καινοτόμων προϊόντων, αντιμετώπιση από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς (π.χ. έγκριση συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο).

²⁷ <https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/706-ypostelexosi>

^{28,29} «Πρόταση για την υιοθέτηση Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων για την περίοδο 2021-2025», σελ 44,46

- **Πράσινες Συμβάσεις**

Στο άρθρο 86 του ν. 4412/2016 ορίζονται οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που περιέχουν πράσινα χαρακτηριστικά και κριτήρια.

Από την Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων ως Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών έχουν υιοθετηθεί πράσινα κριτήρια για συγκεκριμένα προϊόντα, για τα οποία σύναψε συμφωνίες πλαίσιο. Τέτοια προϊόντα είναι, φωτοαντιγραφικό χαρτί, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και οθόνες, ενεργειακά αποδοτικά κλιματιστικά, λαμπτήρες led εσωτερικού φωτισμού, έπιπλα, καθώς και ελαστικά αυτοκινήτων.

Επίσης στα σχέδια συμβάσεων για τα έργα που έχουν εκδοθεί από την ΕΑΔΗΣΥ υπάρχουν ειδικά περιβαλλοντικά και πράσινα κριτήρια και για τα χρησιμοποιούμενα υλικά, η εφαρμογή των οποίων όμως επαφίεται στην διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να τα εφαρμόσει.

Η Εθνική Στρατηγική για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις εγκρίθηκε με την ΚΥΑ 14900/2021 (ΦΕΚ 466/Β' /8-2-2021) των υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στοχεύοντας στην καθιέρωση και εφαρμογή ενός στοιχειώδους επιπέδου υιοθέτησης πράσινων κριτηρίων στις δημόσιες συμβάσεις προϊόντων, υπηρεσιών και έργων.

- **Ανάπτυξη ανταγωνισμού (περισσότερες από μια προσφορά)**

Ως προς την επίτευξη του στόχου της ανάπτυξης του ανταγωνισμού, αρνητικό είναι ο μεγάλος αριθμός διαγωνισμών όπου υποβλήθηκε μόνο μια προσφορά (34% το 2018, έναντι 23% κατά μέσο όρο σε επίπεδο ΕΕ)³⁰

- **Απλούστευση των διαδικασιών (χρονοβόρες διαδικασίες)**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΔΗΣΥ το πρόβλημα των χρονοβόρων διαδικασιών εξακολουθεί να υφίσταται, παρόλες τις προσπάθειες βελτίωσης που έχουν πραγματοποιηθεί.

Οι διαδικασίες εξακολουθούν να είναι χρονοβόρες καθώς ο μέσος όρος ολοκλήρωσης των διαγωνιστικών διαδικασιών στην Ελλάδα είναι σημαντικά μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό.

Οι βασικότερες προσπάθειες απλούστευσης ήταν οι ακόλουθες:

- i. Η εισαγωγή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Έγγραφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), ως προκαταρκτική απόδειξη των κριτηρίων αποκλεισμού και επιλογής.

³⁰ «Πρόταση για την υιοθέτηση Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων για την περίοδο 2021-2025», σελ 12

- ii. Η τροποποίηση του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 με τον ν. 4782/2021 όπου πλέον οι προσφυγές για τους διαγωνισμούς που διενεργούνται με κριτήριο την συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά αποκλειστικά βάση τιμής, ασκούνται μόνο επί των κατακυρωτικών αποφάσεων.
- iii. Η εφαρμογή του άρθρου 324 του ν. 4700/2020 (ΦΕΚ 127/Α/29-06-2020) με το οποίο αυξήθηκαν τα κατώτατα χρηματικά όρια για την διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο από τις 200.000,00 ευρώ στις 300.000,00 ευρώ, με εξαίρεση συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους όπου το ποσό ανέρχεται στα 5.000.000, 00 ευρώ.
- iv. Επίσης σημαντική είναι η παρέμβαση του άρθρου 45 του ν. 4873/2021 (ΦΕΚ 248/Α/16-12-2021) όπου πλέον καταργείται για τους ΟΤΑ ο διπλός έλεγχος νομιμότητας από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και το Ελεγκτικό Συνέδριο και πλέον η νομιμότητα των διαγωνισμών ελέγχεται ανάλογα με την αξία τους από ένα εκ των δύο οργάνων

• Κριτήρια αξιολόγησης

Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμβάσεων ανατίθεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς αποκλειστικά βάση τιμής (χαμηλότερη τιμή). Σύμφωνα με τα στοιχεία του 2018, το ποσοστό των συμβάσεων που ανατέθηκαν στην Ελλάδα με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς αποκλειστικά βάση τιμής ανήλθε σε ποσοστό 90% έναντι 63 % σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αυτό έχει ως συνέπεια οι αναθέτουσες αρχές να εξασφαλίζουν μεν υψηλές εκπτώσεις πλην όμως προμηθεύονται είδη τα οποία πολλές φορές είναι αμφιβόλου ποιότητας, γεγονός που θα μπορούσε να αποφευχθεί στις περιπτώσεις που επιλέγεται ως κριτήριο αξιολόγησης η σχέση ποιότητας /τιμής.

• Προβλήματα διαλειτουργικότητας

Ο εκσυγχρονισμός του συστήματος δημοσίων συμβάσεων στηρίζεται στην ολοκλήρωση της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων.

Σήμερα το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων αντιμετωπίζει σειρά προβλημάτων που σχετίζονται με την έλλειψη διαλειτουργικότητας των συστημάτων με αποτέλεσμα το ΕΣΗΔΗΣ, το ΚΗΜΔΗΣ, η ΔΙΑΥΓΕΙΑ, η εφαρμογή Tenders Electronic Daily -TED και τα λοιπά συστήματα που προαναφέραμε, να αδυνατούν να συνεργαστούν και να ανταλλάξουν δεδομένα, παρά το γεγονός ότι προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία (π.χ. η Διαύγεια θα έπρεπε να ενημερώνεται διαλειτουργικά από το ΚΗΜΔΗΣ).

Η έλλειψη διαλειτουργικότητας έχει ως συνέπεια τα αρμόδια στελέχη των αναθετουσών αρχών να καλούνται να καταχωρούν τα ίδια έγγραφα σε σειρά διαφορετικών εφαρμογών και ηλεκτρονικές πλατφόρμες.

Η διαδικασία αυτή, εκτός από την ανάλωση χρόνου, δημιουργεί επιπλέον κόπωση και αυξάνει τις πιθανότητες σφαλμάτων, με συνέπεια ματαιώσεις διαγωνισμών ή υποβολής προσφυγών, αναιρώντας τους στόχους που τέθηκαν από την εφαρμογή του ν. 4412/2016 και την εισαγωγή της πληροφορικής στις δημόσιες συμβάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Συμπεράσματα – Προτάσεις - Ανακεφαλαίωση

7.1 Εισαγωγή

Στην εργασία παρουσιάστηκαν οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, η διαμόρφωση της εθνικής στρατηγικής και πως αυτή υλοποιείται μέσω της εφαρμογής του ν. 4412/2016. Η εργασία εστίασε στην εθνική στρατηγική χρήσης ΤΠΕ στις δημόσιες συμβάσεις και παρουσιάζεται πρόταση αξιοποίησης τους.

7.2 Συμπεράσματα

Ο ν. 4412/2016 είχε στόχο την αναβάθμιση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, με την απλοποίηση των διαδικασιών, μέσα από διαδικασίες διαφάνειας, υγιούς ανταγωνισμού, στήριξης των ΜΜΕ, της καινοτομίας, της κοινωνικής και της περιβαλλοντικής προστασίας.

Μετά από έξι (6) χρόνια εφαρμογής του νόμου και λαμβάνοντας υπόψη το πλήθος των τροποποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν, έγινε αντιληπτή η δυσκολία του εγχειρήματος καθώς η επίτευξη των στόχων απαιτεί συνολική αναδιάρθρωση των διαδικασιών η οποία δεν ήταν καθόλου εύκολο να πραγματοποιηθεί.

Παρά τις δυσκολίες, ο ν. 4412/2016 συνέβαλε στον εκσυγχρονισμό του συστήματος διενέργειας των δημοσίων συμβάσεων, όμως όπως κάθε αλλαγή συνοδεύεται από πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Πλεονεκτήματα από την εφαρμογή του ν. 4412/2016:

- Δημιουργία ενιαίου θεσμικού πλαισίου και διαδικασιών για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων που ισχύει για όλους τους φορείς του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα
- Η επαγγελματικοποίηση των στελεχών των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων, τα οποία αποκτούν δεξιότητες οι οποίες είναι κοινές σε κάθε είδους διαγωνιστική διαδικασία.
- Απλοποίηση διαδικασιών και μείωση διοικητικού φόρτου, με την θέσπιση του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εντύπου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) το οποίο υπογράφεται μόνο από το φυσικό πρόσωπο που έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου επί του συμμετέχοντα οικονομικού φορέα.
- Η μείωση των σταδίων επί των οποίων ασκείται προδικαστική προσφυγή, καθώς με την πρόσφατη τροποποίηση του ν. 4782/2021, οι προσφυγές στους διαγωνισμούς που έχουν ως κριτήριο αξιολόγησης την συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά αποκλειστικά λόγω τιμής, υποβάλλονται επί της τελικής κατακυρωτικής απόφασης.

- Η δυνατότητα που παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή να ζητά από τους οικονομικούς φορείς την συμπλήρωση ή την αποσαφήνιση δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016. (Σημειώνεται ότι με το άρθρο 46 του ν. 4605/2019 η δυνατότητα αυτή είχε αυστηροποιηθεί σημαντικά δημιουργώντας σημαντικά προβλήματα στους οικονομικούς φορείς και τις αναθέτουσες αρχές και επανήλθε με τον ν. 4782/2021)
- Δημιουργία συστήματος παροχής έννομης προστασίας μέσω της δημιουργίας της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), η οποία πλέον ονομάζεται Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)
- Δημιουργία ανεξάρτητης Επιτροπής εξέτασης των επανορθωτικών μέτρων του άρθρου 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016
- Ενίσχυση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
- Ενίσχυση των συμβάσεων καινοτομίας, των κοινωνικών και των πράσινων συμβάσεων³¹

Μειονεκτήματα από την εφαρμογή του ν. 4412/2016:

- Οι καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών που οφείλονται στην τήρηση προθεσμιών, όπως η τήρηση της προθεσμίας δέκα (10) ημερών για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής. (Σημειώνεται ότι με τον ΕΚΠΟΤΑ και το Π.Δ. 28/1980, οι ενστάσεις υποβάλλονταν επί των πρακτικών μέχρι την επόμενη ημέρα από την κοινοποίηση τους στους ενδιαφερόμενους και η απόφαση λαμβάνονταν από τις αναθέτουσες αρχές εντός ελαχίστων ημερών)
- Οι χρονοβόρες διαδικασίες για την έκδοση απόφασης επί των προδικαστικών προσφυγών. Σύμφωνα με το άρθρο 365 του ν. 4412/2016, η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (πρώην ΑΕΠΠ), εξετάζει τις προδικαστικές προσφυγές εντός σαράντα (40) ημερών από την υποβολή τους ενώ η απόφαση εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών³². Επομένως απαιτούνται συνολικά εξήντα (60) ημέρες στις οποίες εάν προστεθούν και οι διαδικασίες συμμόρφωσης με τις αποφάσεις της Αρχής, αυτές δύναται να ξεπεράσουν τις εκατό (100) ημέρες.
- Καθυστερήσεις στις διαδικασίες ελέγχου των επανορθωτικών μέτρων του άρθρου 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016, καθώς η απόφαση εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της στην Επιτροπή.

³¹<https://www.mindev.gov.gr/%CF%80%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/>

³² Άρθρο 365 του ν.4412/2016

- Οι συχνές αλλαγές του ν. 4412/2016, οι οποίες δημιουργούν ένα ασταθές θεσμικό πλαίσιο, υπονομεύοντας τους στόχους που ο ίδιος θέτει, ως προς την απλούστευση των διαδικασιών.
- Η ελλιπής αξιοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων, με αποτέλεσμα η διενέργεια διαγωνισμών αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα να οδηγεί τελικά στην ψηφιοποίηση της υφιστάμενης γραφειοκρατίας υποχρεώνοντας τις αναθέτουσες αρχές να τηρούν τόσο φυσικό όσο και ηλεκτρονικό φάκελο κάθε διαγωνισμού. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η υποβολή φακέλων στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου, γίνεται μόνο σε έντυπη μορφή.
- Προβλήματα που οφείλονται στην έλλειψη διαλειτουργικότητας των συστημάτων που εμπλέκονται στις δημόσιες συμβάσεις, καθώς εντοπίζεται ανομοιογένεια των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων.
- Επίσης σημαντικά είναι τα προβλήματα που οφείλονται στην λειτουργία του ΟΠΣ-ΕΣΗΔΗΣ, όταν αυτό τίθεται εκτός λειτουργίας, με συνέπειες στις εν εξελίξει διαγωνιστικές διαδικασίες.

7.3 Προτάσεις

Αναλύοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα στελέχη των αναθετουσών αρχών αλλά και των οικονομικών φορέων, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η προσπάθεια εκσυγχρονισμού του συστήματος δημοσίων συμβάσεων και κυρίως η ψηφιοποίηση τους απέδωσαν ορισμένα οφέλη, αλλά δεν κατάφεραν να βελτιώσουν το σύνολο των διαδικασιών οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις έγιναν ακόμα πιο περίπλοκες.

Επομένως η πρότασή μας για την βελτίωση του συστήματος σύναψης των δημοσίων συμβάσεων βασίζεται στην αξιοποίηση της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων μέσα από την αναδιάρθρωση, τον εκσυγχρονισμό και την ομογενοποίησή τους.

Η πρόταση στηρίζεται σε ένα μοντέλο απλούστευσης, κωδικοποίησης και αυτοματοποίησης των διαδικασιών βασιζόμενη στην εφαρμογή της αρχής «Μόνον Άπαξ» με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας και την μείωση της πιθανότητας σφάλματος από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Προτείνεται η δημιουργία ενός νέου ενιαίου πληροφοριακού συστήματος με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Δημιουργία μιας Ενιαίας Κεντρικής Πλατφόρμας Δημοσίων Συμβάσεων. Η πλατφόρμα αυτή θα αποτελεί την μοναδική ηλεκτρονική πύλη στην οποία θα παράγονται και θα εισάγονται μια φορά «Άπαξ» τα απαραίτητα έγγραφα και μέσω της οποίας θα ενημερώνονται διαλειτουργικά, οι υπόλοιπες

πλατφόρμες. Ο αρμόδιος υπάλληλος της αναθέτουσας αρχής, θα καταχωρεί στο σύστημα τα απαραίτητα έγγραφα συνοδευόμενα από τα αντίστοιχα μεταδιδόμενα στοιχεία και μέσω της καταχώρησης αυτής τα έγγραφα θα αναρτώνται, στις αντίστοιχες πλατφόρμες .

A) Το σύστημα θα υποστηρίζει την δυνατότητα δημιουργίας πιστοποιημένων εντύπων μέσα από προτεινόμενες επιλογές όπου στο τέλος της διαδικασίας θα παράγεται το ολοκληρωμένο τεύχος της διακήρυξης.

Συχνά παρατηρείται ματαίωση διαγωνισμών λόγω σφαλμάτων στην διακήρυξη που μπορεί να οφείλονται σε λάθος εκτίμηση του νομοθετικού πλαισίου, σε σφάλματα εκ παραδρομής ή αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου για την οποία ο συντάκτης δεν ήταν ενημερωμένος.

Με το προτεινόμενο σύστημα ο χρήστης θα διαμορφώνει το τεύχος της διακήρυξης, κατά το πρότυπο διαμόρφωσης του ΕΕΕΣ, επιλέγοντας μέσα από συγκεκριμένα πεδία του συστήματος τα οποία θα είναι πλήρως ενημερωμένα με τις τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου μέσω διαλειτουργικότητας από την ΕΑΔΗΣΥ, ώστε τα παραγόμενα τεύχος διακήρυξης να είναι πάντα ενημερωμένο με τις τελευταίες αλλαγές.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ο αρμόδιος υπάλληλος μιας αναθέτουσας αρχής επιθυμεί να συντάξει διακήρυξη ενός ανοικτού διαγωνισμού «άνω των ορίων».

Η πλατφόρμα οδηγεί τον χρήστη στα βήματα διαμόρφωσης του τελικού κειμένου της διακήρυξης εξαιρώντας κάθε φορά από τις διαθέσιμες επιλογές αυτά που δεν ανήκουν στην κατηγορία που τον αφορά.

Ο χρήστης επιλέγει την κατηγορία «προμήθειες», από την πλατφόρμα αφαιρούνται οι επιλογές που αφορούν «υπηρεσίες, έργα, μελέτες», στην συνέχεια επιλέγει διαδικασία «άνω των ορίων» και το σύστημα αφαιρεί τις επιλογές που αφορούν διαδικασίες «κάτω των ορίων», στην συνέχεια καταχωρούνται τα μεταδιδόμενα στοιχεία και επιλέγονται τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής μέσα από συγκεκριμένο μενού επιλογών. Ο χρήστης ακολουθεί σειρά βημάτων τα οποία οδηγούν στην δημιουργία του πλήρους τεύχους της διακήρυξης.

Η ανωτέρω διαδικασία παρουσιάζεται σχηματικά στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 7.1

ΒΗΜΑ	ΕΠΙΛΟΓΕΣ	ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ
1	Επιλογή κατηγορίας	Προμήθειες
2	Επιλογή Διαδικασίας	Ανοικτή «άνω των ορίων»
3	Εισαγωγή στοιχείων Αναθέτουσας Αρχής	Αναγράφονται τα στοιχεία της Αναθέτουσας Αρχής
4	Εισαγωγή Υποχρεωτικών Λόγων Αποκλεισμού	Επιλογή των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016
5	Εισαγωγή Κριτηρίων Επιλογής	Επιλογή των κριτηρίων του άρθρου 74 του Ν. 4412/2016
6	Εισαγωγή κριτηρίου αξιολόγησης	Συμπερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά αποκλειστικά βάση τιμής
7	Εισαγωγή χαρακτηριστικών των υπό προμήθεια ειδών (π.χ. ποσότητα, ενδεικτική τιμή, CPV κ. λ. π)	Ενημερώνεται το αντίστοιχο πεδίο με τα ακριβή στοιχεία της προμήθειας
8	Εισαγωγή επιπλέον στοιχείων όπως χρόνος παράδοσης των υλικών	Ενημερώνεται το αντίστοιχο πεδίο
9	Δημιουργία Εντύπου Διακήρυξης	Εξαγωγή εντύπου διακήρυξης

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Με τον τρόπο αυτό, εκμηδενίζεται η πιθανότητα σφάλματος είτε λόγω λάθους στην συγγραφή της διακήρυξης είτε λόγω ελλιπούς γνώσης της ισχύουσας νομοθεσίας.

Β) Αντίστοιχα στην διαδικασία σύνταξη της μελέτης, το σύστημα θα αντλεί στοιχεία από ενιαία βάση δεδομένων όπου θα τηρούνται πιστοποιημένες ενιαίες τεχνικές προδιαγραφές για κάθε κατηγορία είδους, παρέχοντας την δυνατότητα στον μελετητή να συντάξει μια ορθή και εμπειριστατωμένη μελέτη.

Γ) Ο χρήσης θα αναρτά μέσω της πλατφόρμας, με το πάτημα ενός κουμπιού, τα παραγόμενα έντυπα στο ΚΗΜΔΗΣ και στο ΕΣΗΔΗΣ ενώ μέσω αυτής θα παράγεται αυτοματοποιημένα το ΕΕΕΣ και θα αποστέλλεται για δημοσίευση στην εφαρμογή Tenders Electronic Daily (TED)

Δ) Το σύστημα θα μπορεί να υποστηρίξει και το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης καθώς μέσω της διαλειτουργικότητας ο χρήστης επιλέγοντας τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου του προσωρινού αναδόχου, θα μπορεί – με την κατάλληλη αλλαγή του θεσμικού πλαισίου- να αντλεί

στοιχεία από την ΑΑΔΕ, τον ΕΦΚΑ, τα αρμόδια πρωτοδικεία, τα αρμόδια επιμελητήρια, το ΓΕΜΗ κ.λ.π.

Στο σημείο αυτό να σημειώσουμε ότι, σήμερα, η μη έγκαιρη προσκόμιση των ανωτέρω εγγράφων δύναται να επιφέρει τον αποκλεισμό του οικονομικού φορέα ενώ αυτό θα μπορούσε να αποφευχθεί προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Πρέπει να αναφέρουμε ότι αντίστοιχα εξελιγμένα πληροφορικά συστήματα χρησιμοποιούνται ήδη από υπηρεσίες του Δημοσίου και Ανεξάρτητες Αρχές με κυριότερη της Ανεξάρτητη Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ενώ το σημαντικότερο παράδειγμα διαλειτουργικότητας είναι η διαδικτυακή πύλη gov.gr.

Αντίστοιχες προσπάθειες έχουν υλοποιηθεί και από ιδιωτικούς φορείς όπως τα τραπεζικά ιδρύματα τα πληροφοριακά συστήματα των οποίων αξιοποιούν στο έπακρό τις δυνατότητες της διαλειτουργικότητας.

Από την παρουσίαση προκύπτει το αντιφατικό συμπέρασμα, ενώ τα επιμέρους πληροφοριακά συστήματα παρέχουν μια σειρά από πλεονεκτήματα, όταν αυτά καλούνται να λειτουργήσουν ως σύνολο να παράγουν αρνητικό πρόσημο καθώς επιβαρύνουν με ποικίλους τρόπους την διαδικασία.

Επομένως θεωρούμε ότι έχουν ωριμάσει οι συνθήκες και υπάρχει η τεχνολογική δυνατότητα να αξιοποιηθεί στον μέγιστο βαθμό η διαλειτουργικότητα και στις δημόσιες συμβάσεις, μέσα από την εφαρμογή ενός αντίστοιχου μοντέλου διαδικασιών που παρουσιάστηκε στην παρούσα εργασία.

7.4 Ανακεφαλαίωση

Μέσα από την εργασία αναδεικνύεται ο κομβικός ρόλος των δημοσίων συμβάσεων στην διαμόρφωση της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και η σημασία τους ως εργαλείο άσκησης κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η διαμορφούμενη πολιτική σε ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, στοχεύει να κατευθύνει τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους σε συγκεκριμένες στρατηγικές κατευθύνσεις επιδιώκοντας την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών και των στόχων.

Η Ελλάδα ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαμόρφωσε την δική της εθνική στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία υλοποιήθηκε υπό την πίεση των μνημονιακών υποχρεώσεων της χώρας, και η οποία εκτείνεται στις περιόδους 2016-2020 και 2021-2025.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση της εθνικής στρατηγικής ήταν ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία της πληροφορικής.

Η δημιουργία του ν. 4412/2016 αποτέλεσε το μέσο για την μετάβαση σε ένα σύγχρονο σύστημα δημοσίων συμβάσεων και ταυτόχρονα εργαλείο άσκησης της εθνικής στρατηγικής.

Ο ν. 4412/2016 αποτελεί προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των κοινοτικών οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ και υπηρετεί τους στόχους που αυτές θέτουν όπως: την απλούστευση των διαδικασιών, την διαφάνεια, την ανάπτυξη ανταγωνισμού, την στήριξη των ΜΜΕ, την προώθηση των συμβάσεων καινοτομίας, την προώθηση των πράσινων και κοινωνικών συμβάσεων.

Από τα αποτελέσματα της εργασίας προκύπτει ότι το σύστημα σύναψης των δημοσίων συμβάσεων εκσυγχρονίστηκε σημαντικά όμως στην προσπάθεια εξασφάλισης συνθηκών διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς, οι διαδικασίες αξιολόγησης μεταφέρθηκαν σε ανεξάρτητες Αρχές (ΕΑΔΗΣΥ) ή Επιτροπές (Επιτροπή άρθρου 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016), με αποτέλεσμα να προκύπτουν σημαντικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών.

Αξιολογώντας τον ν. 4412/2016 διαπιστώνουμε ότι εισήγαγε ένα σύγχρονο σύστημα δημοσίων συμβάσεων πλην όμως τα οφέλη του μειώνονται αισθητά λόγω του χρονοβόρου συστήματος παροχής έννομης προστασίας και την έλλειψη διαλειτουργικότητας των εμπλεκόμενων πληροφορικών συστημάτων.

Επομένως κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι ΤΠΕ ώστε να μειωθεί περαιτέρω ο γραφειοκρατικός φόρτος για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και κυρίως να εξαλειφθεί η πιθανότητα σφαλμάτων κατά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που οδηγούν συχνά στην υποβολή προδικαστικών προσφυγών και ατελέσφορες δικαστικές διαδικασίες.

Τέλος προτείνεται ένα μοντέλο αξιοποίησης των πληροφοριακών συστημάτων που στοχεύει στην απλοποίηση, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

(ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΠΗΓΕΣ)

Ευρωπαϊκές Οδηγίες

Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων

Οδηγία 92/13/ΕΟΚ της 25ης Φεβρουαρίου 1992 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών

Οδηγία 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 1992 για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών,

Οδηγία 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1993 περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών,

Οδηγία 93/37/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1993 περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων

Οδηγία 93/38/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1993 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών

Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών

Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών

Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007 , για την τροποποίηση των οδηγιών 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης δημόσιων συμβάσεων

Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ

Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ

Οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στις δημόσιες συμβάσεις

Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ)

ΚΥΑ 64233/08-06-2021 (ΦΕΚ 2453/Β'/ 09-06-2021) «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)»

ΚΥΑ 76928/2021 (ΦΕΚ 3075/Β'/09-07-2021) Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υπουργού Επικρατείας με θέμα: «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)»

ΚΥΑ 58305/25-05-2021 (ΦΕΚ 2182/Β'/ 25-05-2021) «Υιοθέτηση σχεδίου δράσης για την Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις περιόδου 2021-2025»

ΚΥΑ οικ. 17535/Δ1.6002 (ΦΕΚ 1754/Β/07-05-2020) «Ηλεκτρονικές Συναλλαγές Ασφαλισμένων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης e-Ε.Φ.Κ.Α»

ΚΥΑ 14900/04-02-2021(ΦΕΚ 466/Β'/8-2-2021) « Έγκριση σχεδίου Στρατηγικής για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις»

Νόμοι

ν.1797/ΦΕΚ 164 Α'/4-8-1988 «Προμήθειες του δημοσίου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων»

ν.2286/ΦΕΚ 19 Α'/1-2-1995 «Προμήθειες του Δημοσίου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων».

ν.2522/1997 (ΦΕΚ 178/Α'/8-9-1997) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημοσίων έργων, κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία89/665 Ε.Ο.Κ.»

ν.2646/1998 (ΦΕΚ 236/Α/20-10-1998) «Ανάπτυξη του Εθνικού συστήματος κοινωνικής φροντίδας και άλλες διατάξεις»

ν.2854/2000 (ΦΕΚ 243/Α/7-11-2000) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών σύμφωνα με την οδηγία 92/13/ΕΟΚ και άλλες διατάξεις.»

ν. 3669/2008 - ΦΕΚ 116/Α/18-6-2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων»

ν.3861/2010 (Φ.Ε.Κ. 112/Α/13-07-2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα διαύγεια»)

ν.3886/2010 (ΦΕΚ 173/Α/30-9-2010) με τίτλο: «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων -Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)».

ν.4013/2011 (ΦΕΚ 204/Α/15-9-2011) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων - Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (πτωχευτικός κώδικας) - Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις».

ν.4019/2011 (ΦΕΚ 216/Α/30-9-2011)« Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις.

ν.4155/2013 (Φ.Ε.Κ. 120/Α'/29-05-2013) «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις»

ν.4281/2014 (Φ.Ε.Κ. 160/Α'/08-08-2014) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις - Μέρος Β' Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας -Κανόνες σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών»

ν.4412/2016 (Φ.Ε.Κ.147/Α'/08-08-2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)»

ν.4601/2019 (ΦΕΚ Α' 44/09-03-2019) Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις

ν.4605/2019 (ΦΕΚ 52/Α/01-04-2019) «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (EEL 157 της 15.6.2016) Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις»

ν.4700/29-06-2020 (ΦΕΚ 127/Α/29-06-2020) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις.

ν.2854/2000 (ΦΕΚ 243/Α/7-11-2000) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών σύμφωνα με την οδηγία 92/13/ΕΟΚ και άλλες διατάξεις.»

ν.4782/2021(ΦΕΚ 36/Α/09-03-2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία»

ν.4873/2021 (ΦΕΚ 248/Α/16-12-2021) «Προστασία του εθελοντισμού, ενίσχυση της δράσης της Κοινωνίας των Πολιτών, φορολογικά κίνητρα για την ενίσχυση της κοινωφελούς δράσης των Ο.Κοι.Π. και λοιπές διατάξεις»

ν.4912/2022 (ΦΕΚ 59/Α/17-03-2022) «Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης»

ν.4965/2022 (ΦΕΚ 162/02.09.2022 τεύχος Α') «Εξυγίανση των Ναυπηγείων Ελευσίνας και άλλες διατάξεις αναπτυξιακού χαρακτήρα»

ν.4972/2022 (ΦΕΚ 181/Α/23-09-2022) «Εταιρική διακυβέρνηση των Ανωνύμων Εταιρειών του Δημοσίου και των λοιπών θυγατρικών της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας, διαχείριση συμμετοχών του Δημοσίου σε ανώνυμες εταιρείες και ρυθμίσεις για την Ελληνική Εταιρεία

Συμμετοχών και Περιουσίας, αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, ίδρυση και λειτουργία Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων, Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2022 και λοιπές διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα.»

Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4412/2016

Προεδρικά Διατάγματα

Π.Δ. 118/2007 (ΦΕΚ 150/Α/10-07-2007) «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)»

ΠΔ 59/2007 (ΦΕΚ 63/Α/16.03.2007) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών»

Π.Δ. 60/2007 (ΦΕΚ 64/ Τεύχος Α΄/16-3-2007) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών»

Υπουργικές Αποφάσεις

Απόφαση Υπουργού Εσωτερικών 11389/1993 (Φ.Ε.Κ. 185/Β/23-03-1993 «Ενιαίος κανονισμός προμηθειών Τοπικής Αυτοδιοίκησης- Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.»

Απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 57654/2017 (ΦΕΚ 1781/Β/23-05-2017) «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)»

Απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 56902/2017 (ΦΕΚ 1924/Β΄/2-6-2017) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»

Απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 50844/11-05-2018 (ΦΕΚ 279/Τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ./17-05-2018) περί Συγκρότησης και ορισμού μελών γνωμοδοτικής επιτροπής επί της επάρκειας των ληφθέντων επανορθωτικών μέτρων οικονομικών φορέων προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους

(ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΠΗΓΕΣ)

Διαδικτυακές πηγές

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της 3/10/2017. «Να γίνουν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών αποτελεσματικές μέσα στην Ευρώπη και για την Ευρώπη», διαθέσιμο στην δ/ση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0572&from=EL> (Πρόσβαση 12/09/2022)

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 10-03-2020 - Στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη, διαθέσιμο στην δ/ση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0103&from=EL> (Πρόσβαση 14/09/2022)

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 18-06-2021 Καθοδήγηση για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας, διαθέσιμο στην δ/ση: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:267:FULL&from=EN> (Πρόσβαση 12/09/2022)

Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Πρώην ΑΕΠΠ) Εκθέσεις Πεπραγμένων Έτους 2018, 2019, 2020, διαθέσιμο στην δ/ση: <https://www.aepp-procurement.gr/index.php/aepp/annual-reports> (Πρόσβαση 02/09/2022)

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων - Πίνακας αλλαγών στο κείμενο του Ν. 4412/2016, διαθέσιμο στην δ/ση: <https://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412changes.html> (Πρόσβαση 01/09/2022)

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων - Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020, διαθέσιμο στην δ/ση: <https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/193-protash-gia-thn-yio8ethsh-e8nikhs-strathgikhs-gia-tis-dhmosies-symvaseis-2016-2020> (Πρόσβαση 01/09/2022)

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων - Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2021-2025, διαθέσιμο στην δ/ση: <https://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-ethsies-ektheseis/598-protasi-gia-ti-nea-ethniki-stratigiki-dimosion-symvaseon-2021-2025> (Πρόσβαση 01/09/2022)

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων – Εκθέσεις παρακολούθησης συμβάσεων 2017-2020, διαθέσιμο στην δ/ση: [www.eaadhsy.gr > index.php > m-eaadhsy > m-ethsies-ektheseis](http://www.eaadhsy.gr/index.php/m-eaadhsy/m-ethsies-ektheseis) (Πρόσβαση 01/09/2022)

Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση «Δημόσιες συμβάσεις» , διαθέσιμο στην δ/νση:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/34/%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82->

[%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82](https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/34/%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82)

(Πρόσβαση 01/09/2022)

Έκθεση Christina Ratcliff/Barbara Martinello/ Kevin Paul Kaiser 12/2021, διαθέσιμο στην δ/νση:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/34/> (Πρόσβαση 01/09/2022)

Κατευθυντήρια οδηγία 22/2017 ΕΑΑΔΗΣΥ με θέμα: “Τροποποίηση των συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους”, διαθέσιμο στην δ/νση:

[https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis/m-genikes-](https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis/m-genikes-odigies/list/42?option=com_fabrik&view=list&listid=42&resetfilters=1&eads_odigies_eaadhsy)

[odigies/list/42?option=com_fabrik&view=list&listid=42&resetfilters=1&eads_odigies_eaadhsy](https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis/m-genikes-odigies/list/42?option=com_fabrik&view=list&listid=42&resetfilters=1&eads_odigies_eaadhsy)

(Πρόσβαση 10/09/2022)

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (ΠΔΣ), , διαθέσιμο στην δ/νση:

[https://www.mindev.gov.gr/%CF%80%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BD%CE%B5%](https://www.mindev.gov.gr/%CF%80%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/)

[CF%82-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82-](https://www.mindev.gov.gr/%CF%80%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/)

[%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/](https://www.mindev.gov.gr/%CF%80%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/)

(Πρόσβαση 10/09/2022)

Συγγράμματα

Δετσαρίδης Χ, 2019. Η προδικαστική προσφυγή στο στάδιο της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα

Κουλουμπίνη Ε., Μάζος Η., Κίτσος Ι., 2019 Δημόσιες Συμβάσεις- Ν. 4412/2016 Νομολογιακή προσέγγιση και πρακτική εφαρμογή Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

Ιστοσελίδες

Εθνικό Τυπογραφείο <http://www.et.gr>

Επίσημος Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης <https://eur-lex.europa.eu>

Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων <https://www.eaadhsy.gr>

Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Πρώην ΑΕΠΠ) <https://www.aepp-procurement.gr>

Διαδικτυακή πύλη «Προμηθέας» <https://www.promitheus.gov.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ)

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2016-2020

Εθνική Στρατηγική 2016-2020

A. Στρατηγική Κατεύθυνση

Αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων δικαίου και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου στο χώρο των δημοσίων συμβάσεων

A.1 Στρατηγικός στόχος: Ολοκλήρωση νομοθετικής μεταρρύθμισης - Υιοθέτηση κανόνων ενωσιακού δικαίου

Δημιουργία ενός νέου νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις που θα εξασφαλίζει ενιαίο τρόπο υλοποίησης, θα ενσωματώνει τις νέες κοινοτικές οδηγίες και θα παρέχει τις εγγυήσεις διαφάνειας, ελεύθερου ανταγωνισμού και ίσης μεταχείρισης.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου με την έκδοση αρχικά του ν. 4281/2014, ο οποίος τελικά δεν εφαρμόστηκε και εν συνεχεία την έκδοση του ν. 4412/2016. Εξασφάλιση διαδικασιών τυποποίησης των τευχών δημοπράτησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης όλων των εμπλεκόμενων μερών και ενίσχυση της συμμετοχής των ΜΜΕ.

A.2 Στρατηγικός στόχος: Εφαρμογή αποτελεσματικού συστήματος παροχής έννομης προστασίας
Δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος έννομης προστασίας, το οποίο θα εξασφαλίζει την κατοχύρωση των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων μερών αποφεύγοντας την δικαστική οδό, με ταυτόχρονη μείωση των καθυστερήσεων και του οικονομικού κόστους.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Τον Οκτώβριο του 2015 ανατέθηκε σε ειδική Επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης η κατάρτιση σχεδίου νόμου για την μεταρρύθμιση στο πεδίο της προδικαστικής προστασίας στις δημόσιες συμβάσεις. Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν η δημιουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)

Εθνική Στρατηγική 2016-2020
Β. Στρατηγική Κατεύθυνση
Εκσυγχρονισμός της λειτουργίας του συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων

B.1 Στρατηγικός στόχος: Ανάπτυξη νέων τεχνικών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων

Δημιουργία ενός αξιόπιστου και αποθεματικού συστήματος που θα στοχεύει στην μείωση των διοικητικών βαρών τόσο για τις αναθέτουσες αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς, εξασφαλίζοντας μείωση χρόνου αλλά και οικονομικών πόρων.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Δημιουργία Κεντρικών Αρχών αγορών, καθώς αποτελεί κοινή τάση στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι δημόσιοι φορείς να συγκεντρώνουν τις ανάγκες τους και να προκηρύσσουν ενιαίες διαγωνιστικές διαδικασίες εξασφαλίζοντας έλεγχο των δαπανών τους και οικονομίες κλίμακας.

B.2 Στρατηγικός στόχος: Ανάπτυξη εργαλείων ΤΠΕ για τη διαχείριση δημοσίων συμβάσεων

Στις δημόσιες συμβάσεις εισάγεται ο όρος “e-Procurement” που αφορά την χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων. Στόχος είναι η πλήρης ψηφιοποίηση των διαδικασιών σε όλα τα στάδια ενός διαγωνισμού, ξεκινώντας από τον σχεδιασμό, την προετοιμασία του διαγωνισμού, την ενημέρωση, την πρόσβαση, την υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών, την ανάθεση, την τιμολόγηση, την πληρωμή και την τελική αρχειοθέτηση του φακέλου

Σύμφωνα με την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η ψηφιοποίηση των διαδικασιών επιτυγχάνει εξοικονόμηση πόρων που κυμαίνεται από 5% έως 20%. Για το λόγο αυτό θεσπίστηκε η υποχρεωτική χρήση των ηλεκτρονικών μέσων στις δημόσιες συμβάσεις.³³

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν τα σύγχρονα εργαλεία ΤΠΕ, ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ όλων των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης, μοντελοποίηση των διαδικασιών μέσω της υιοθέτησης ενιαίων προτύπων για τα έγγραφα των δημοσίων συμβάσεων, όπως το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ).

³³ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελ. 52

Εθνική Στρατηγική 2016-2020
Γ. Στρατηγική Κατεύθυνση
Υποστήριξη πολιτικών «Ευρώπη 2020» - Ενίσχυση του ανταγωνισμού και οικονομική σύγκλιση

Γ.1 Στρατηγικός στόχος: Έξυπνη ανάπτυξη – Προώθηση της καινοτομίας μέσω των Δημοσίων Συμβάσεων

Ο συγκεκριμένος στρατηγικός στόχος σχετίζεται με την αναζήτηση πρωτοπόρων αγορών και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.

Επίσης αποτελεί μέσο στήριξης των ΜΜΕ οι οποίες έχουν την ικανότητα να δημιουργούν καινοτόμες λύσεις.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Διαμόρφωση ενός νέου θεσμικού πλαισίου προώθησης των συμβάσεων καινοτομίας και ταυτόχρονης άρσης των εμποδίων κατά την εφαρμογή του.

Γ.2 Στρατηγικός στόχος: Διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη – Πράσινες συμβάσεις

Η Ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Νοέμβριο του 2013 και ίσχυε μέχρι το έτος 2020.

Για την επόμενη δεκαετία η περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενσωματώθηκε στην στρατηγική «Ευρώπη 2020» - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», με έμφαση στην παραγωγή νέων πράσινων τεχνολογιών, έξυπνων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, ενίσχυση των ΜΜΕ.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Δημιουργία μηχανισμού τήρησης των υποχρεώσεων του περιβαλλοντικού δικαίου, μέσα από την τήρηση και την παρακολούθηση περιβαλλοντικών όρων. Οι πράσινες συμβάσεις, στοχεύουν στην μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αξιοποιώντας κριτήρια επιπλέον κριτήρια αξιολόγησης πέρα του κριτηρίου της χαμηλότερης τιμής

Γ.3 Στρατηγικός στόχος: Βιώσιμη ανάπτυξη - Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Η συμμετοχή των Μ.Μ.Ε. στις δημόσιες συμβάσεις παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Ελλάδα το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο και σύμφωνα

με τα στοιχεία των ετών 2009-2011 οι συμβάσεις «άνω των ορίων» που ανατέθηκαν σε ΜΜΕ ανήλθε σε ποσοστό 84% του συνόλου των συμβάσεων ενώ ο αντίστοιχος κοινοτικός μέσος όρος ανήλθε στο 56%.

Ιδιαίτερη σημασία, για τα χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς, έχει και η κατανομή ανά κατηγορία επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή και μεσαία), όπου τα ποσοστά επιμερίζονται σε 21%, 41% και 22% αντίστοιχα. Επίσης σημαντικό στοιχείο είναι ότι η συνολική αξία των συμβάσεων που ανατέθηκαν σε ΜΜΕ ανήλθαν στο ποσοστό του 78%, ενώ ο αντίστοιχος κοινοτικός μέσος όρος, ανήλθε στο 29%.³⁴

Σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία της περιόδου 2014-2018 συνολική αξία των συμβάσεων που ανατέθηκαν σε ελληνικές ΜΜΕ επιχειρήσεις ανήλθαν στο ποσοστό του 92% και είναι το τρίτο υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση³⁵.

Από τα ανωτέρω στοιχεία, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των δημοσίων συμβάσεων ως προς την αξία τους στην Ελλάδα ανατίθεται σε ΜΜΕ και μάλιστα με μεγάλη διαφορά από τον κοινοτικό μέσο όρο.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων:

Επιμερισμός των συμβάσεων σε μικρότερα τμήματα και την μείωση των απαιτήσεων που αφορούν τα κριτήρια επιλογής (οικονομική – τεχνική επάρκεια), πρόσβαση στην πληροφόρηση και παροχή επαρκούς χρόνου για την κατάρτιση των προσφορών, καθώς οι ΜΜΕ δεν διαθέτουν σημαντικές διοικητικές ικανότητες ούτε το επαρκές προσωπικό για την ταχύτατη προετοιμασία και κατάθεση της προσφοράς, ενώ η εφαρμογή του ΕΕΕΣ συντέινει στην μείωση του διοικητικού βάρους.

Έγκαιρη αποπληρωμή των υποχρεώσεων από τις αναθέτουσες αρχές, καθώς οι ΜΜΕ επιχειρήσεις διαθέτουν περιορισμένα κεφάλαια.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του 2012, οι καθυστερήσεις αποπληρωμής των υποχρεώσεων στην Ελλάδα ανέρχονταν σε 113 ημέρες, την στιγμή που ο αντίστοιχος κοινοτικός μέσος όρος ήταν 29 ημέρες, ενώ με τα νεότερα στοιχεία οι καθυστερήσεις πλέον δεν απέχουν σημαντικά από το κοινοτικό μέσο όρο.

Σημειώνουμε ότι η υφιστάμενη κοινοτική νομοθεσία προβλέπει αποπληρωμή σε 30 ημέρες οι οποίες σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται να ανέλθουν στις 60 ημέρες.³⁶

Γ.4 Στρατηγικός στόχος: Οικονομική ανάπτυξη χωρίς περιορισμούς - Κοινωνική ενσωμάτωση

³⁴ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελ 62

³⁵ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις» 2021-2025, σελ 48

³⁶ ΕΑΑΔΗΣΥ – «Πρόταση για την υιοθέτηση εθνικής στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις 2016-2020», σελ 85-90

και συμβάσεις κοινωνικής αναφοράς

Η υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στηρίχθηκε στην δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος κοινωνικής πρόνοιας, υψηλού επιπέδου απασχόλησης, καταπολέμησης της φτώχειας και των ανισοτήτων.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων:

Προκειμένου να επιτευχθούν τα ανωτέρω, δημιουργήθηκε η έννοια της κοινωνικής οικονομίας η οποία επιτυγχάνεται μέσω της κοινωνικής καινοτομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Οι δράσεις βασίστηκαν στην αρχή της αλληλεπίδρασης των δημοσίων συμβάσεων με τον τομέα της οικονομικής πολιτικής και κυρίως με τον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

Στα πλαίσια αυτά εντάσσεται η δυνατότητα των αναθετουσών αρχών να αναθέτουν κατά αποκλειστικότητας συμβάσεις σε φορείς όπως: Προστατευμένα Παραγωγικά Εργαστήρια³⁷, Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης³⁸, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης³⁹, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ), ενώ δημιουργείται μηχανισμός ελέγχου των υποχρεώσεων που αφορούν το κοινωνικό και το εργατικό δίκαιο.

Εθνική Στρατηγική 2016-2020

Δ. Στρατηγική Κατεύθυνση

Ανάπτυξη Αρχών Καλής Διακυβέρνησης

Δ.1. Ενίσχυση διαφάνειας και συμμετοχής

Η επίτευξη καλής διακυβέρνησης αποτέλεσε τον κύριο στόχο της μεταρρύθμισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, η οποία απαιτεί την ενίσχυση της διαφάνειας και της συμμετοχής, την ορθολογική χρήση του συστήματος και την ακεραιότητα στην διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων, αποκλείοντας φαινόμενα διαφθοράς, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Μείωση της γραφειοκρατίας, της πολυνομίας, βελτίωση της νομοθεσίας και δυνατότητα εύκολης πρόσβασης κάθε ενδιαφερόμενου στην πληροφορία.

Δ.2 Ορθή διαχείριση συστήματος δημοσίων συμβάσεων

³⁷ Άρθρο 17 του ν. 2646/1998 (Α' 236)

³⁸ Άρθρο 12 του ν. 2716/1999 (Α' 96)

³⁹ Άρθρο 2 παρ. 2 περ. α του ν. 4019/2011

Το σύστημα των δημοσίων συμβάσεων πρέπει να είναι ολοκληρωμένο, απλό, σύγχρονο, φιλικό, δίκαιο και αποτελεσματικό. Το σύστημα πρέπει να χρησιμοποιείται από τις αναθέτουσες αρχές με στόχο την επίτευξη της καλύτερης σχέσης κόστους – οφέλους και την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Η διαδικασία εξορθολογισμού των υφιστάμενων διοικητικών δομών. Πιστοποίηση των διοικητικών δομών στην δυνατότητα υλοποίησης των νέων διαδικασιών και εκπαίδευση του προσωπικού ώστε να έχει πλήρη γνώση της νομοθεσίας και των πληροφοριακών συστημάτων.

Δ.3. Ακεραιότητα κατά τον προγραμματισμό, την ανάθεση και την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων

Η ακεραιότητα στις δημόσιες συμβάσεις, σχετίζεται με την υιοθέτηση διαδικασιών που χαρακτηρίζονται από καθαρότητα και απλότητα, κατανοητή σε όλους, και αποφυγή καταστάσεων που σχετίζονται με σύγκρουση συμφερόντων.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Δημιουργία ελεγκτικών μηχανισμών που θα αξιολογούν και θα ελέγχουν πιθανές παρεκκλίσεις από τους ανωτέρω κανόνες. Σύσταση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) ως αρμόδιο όργανο συντονισμού και ελέγχου όλου του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων.

Εθνική Στρατηγική 2021-2025
Πυλώνας Α΄
Θεσμικό πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων

A. Στρατηγικές Κατευθύνσεις:

A1. Διαρκής παρακολούθηση και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου, που περιλαμβάνει την αξιολόγηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου σε τακτά διαστήματα και διατύπωση προτάσεων για την περαιτέρω απλοποίησή του

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Δημιουργία εξειδικευμένων μελετών για τις δημόσιες συμβάσεις, μέτρηση του διοικητικού βάρους και περαιτέρω απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου

A2. Αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων δικαίου και έκδοση παράγωγου δικαίου με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Καταγραφή του παράγωγου δικαίου, δημιουργία ψηφιακής πύλης για τις δημόσιες συμβάσεις, εκπόνηση ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών, επικαιροποίηση υφιστάμενων υποδειγμάτων και προτύπων διακηρύξεων και ομογενοποίηση πιστοποιητικών των δικαστικών αρχών.

A3. Εξασφάλιση λειτουργίας του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων ακόμα και σε καταστάσεις κρίσεων (πανδημίας, φυσικών καταστροφών κ.λπ.).

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Ανάπτυξη διαδικασιών προμήθειας στρατηγικών αποθεμάτων σε περιπτώσεις κρίσης

Εθνική Στρατηγική 2021-2025
Πυλώνας Β΄

Ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα δημοσίων συμβάσεων: πλήρης μετάβαση σε ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις (end-to-end eProcurement)

B. Στρατηγικές Κατευθύνσεις:

B1. Αξιολόγηση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων δημοσίων συμβάσεων και

επανασχεδιασμός αυτών, με στόχο την εφαρμογή της αρχής «μόνο άπαξ». Εφαρμογή της ψηφιακής ολοκλήρωσης όλου του κύκλου ζωής των δημοσίων συμβάσεων, ξεκινώντας από τον σχεδιασμό έως την ηλεκτρονική τιμολόγηση και αρχειοθέτηση, αξιοποιώντας την διαλειτουργικότητα των επιμέρους συστημάτων ψηφιακών συστημάτων και η ενσωμάτωση νέων τεχνικών και εργαλείων.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης προγραμματισμού δημοσίων συμβάσεων, ηλεκτρονικός τρόπος σύνταξης της διακήρυξης, διενέργειας του διαγωνισμού και εκτέλεσης της σύμβασης και ολοκλήρωσης αυτής, μέσω διαλειτουργικού e-ΕΕΕΣ, χρήση τυποποιημένων τεχνικών προδιαγραφών και υποστήριξης της διαλειτουργικότητας, με σκοπό την εφαρμογή της αρχής «μόνο άπαξ» στον τομέα δημοσίων συμβάσεων.

B2. Συλλογή, διαχείριση και ανάλυση αξιόπιστων δεδομένων ψηφιακών δημοσίων συμβάσεων, εξαγωγή αναλυτικών και αξιόπιστων στοιχείων παρακολούθησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων και δημιουργία ψηφιακού παρατηρητηρίου τιμών.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Κοινή προτυποποίηση συστημάτων ψηφιακών δημοσίων συμβάσεων και δημιουργία ψηφιακού παρατηρητηρίου τιμών.

B3. Συνέργειες δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στις ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις. Περιλαμβάνει, χρήση ψηφιακής τεχνολογίας στις δημόσιες συμβάσεις με έμφαση στην καινοτομία και υλοποίηση πολιτικών ασφαλείας δεδομένων καθώς και διαδικασίες πιστοποίησης ιδιωτικών συστημάτων υποβολής προσφορών.

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Πρόσκληση σε νέες επιχειρήσεις να εκμεταλλευτούν τις αναδυόμενες ψηφιακές τεχνολογίες και να τις εφαρμόσουν στις δημόσιες συμβάσεις. Συνεργασία μεταξύ ιδιωτικών φορέων και πανεπιστημίων.

Εθνική Στρατηγική 2021-2025

Πυλώνας Γ΄

Ευρύτεροι στρατηγικοί στόχοι και υλοποίηση πολιτικών μέσω των δημοσίων συμβάσεων

Γ. Στρατηγικές Κατευθύνσεις:

Γ1. «Βιώσιμες, κυκλικές, πράσινες συμβάσεις»

Γ2. «Προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω των δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας»

Γ3. «Εκσυγχρονισμός υποδομών»

Γ4. «Προώθηση στρατηγικών ενδυνάμωσης για την αναβάθμιση των ΜΜΕ»

Γ5. «Οι δημόσιες συμβάσεις ως εργαλείο μόχλευσης της οικονομίας (π.χ. ΣΔΙΤ)»

Γ6. «Αποδοτική χρήση πόρων, επίτευξη οικονομικών κλίμακας και μείωση δημοσιονομικού κόστους»

Γ7. «Συμβάσεις κοινωνικής αναφοράς»

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (2021-2024), προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των δημοσίων συμβάσεων ως καινοτόμες, σύσταση Μητρώου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, προώθηση διαδικασιών για την ανάθεση συμβάσεων κατά αποκλειστικότητα με κοινωνικά κριτήρια (Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια- Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης κλπ)

Εθνική Στρατηγική 2021-2025

Πυλώνας Δ΄

Διακυβέρνηση του τομέα δημοσίων συμβάσεων

Α. Στρατηγικές Κατευθύνσεις:

Δ1. «Εποπτεία συστήματος δημοσίων συμβάσεων»

Δ2. «Παρακολούθηση της λειτουργίας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων»

Δ3. «Ενίσχυση της διαφάνειας μέσω των ελεγκτικών διαδικασιών στις δημόσιες συμβάσεις»

Δ4. «Επαγγελματοποίηση του τομέα των δημοσίων συμβάσεων»

Συνοπτική Περιγραφή των Κυριότερων Δράσεων: Ανάπτυξη εργαλείων για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση απειλών για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος δημοσίων συμβάσεων δημιουργώντας σύστημα αξιολόγησης κινδύνων και πολιτική επαγγελματοποίησης των στελεχών που ασχολούνται στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.